

ЈУБМЕС БАНКА А.Д. БЕОГРАД

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ
2014**

Јул 2015.

Садржај

О нама	3
Пословни амбијент и пословна политика	6
Пословни амбијент	7
Стратешки циљеви и пословна политика ЈУБМЕС банке за 2013. годину	14
Пословање у 2014. години	17
Основни подаци о пословању	18
Рад Управног одбора и Извршног одбора Банке	19
Извештај независног ревизора	20
Биланс стања	22
Биланс успеха	29
Пласирање средстава и гаранцијско пословање / Депозитни послови	31
Кредитни пласмани	32
Финансијска средства	34
Гаранције	36
Депозитни послови	36
Управљање ризицима	38
Банкарске операције и услуге	44
Платни промет	45
Пословање са становништвом	45
Финансијска сарадња са иностранством	47
Организација рада Банке	49
Организациона шема	50
Усклађеност пословања	51
Активности истраживања и развоја	52
Информационо-комуникациона технологија	52
Интегрисани систем менаџмента - ISO стандарди	54
IMPRESSUM	55

Југословенска банка за међународну економску сарадњу – Југословенска банка основана је јуна 1979. године, у циљу унапређења и употпуњавања националног система подршке извозу, као специјализована финансијска институција чија позиција је била комплементарна улози комерцијалних банака укључених у финансирање извозних пројеката домаћих привредних субјеката. Југословенска банка је у статусу правног следбеника преузела права и обавезе Фонда за кредитирање и осигурање извозних послова. Сагласно посебном закону, Банка је подстицала дугорочну производну, инвестициону и другу економску сарадњу југословенских предузећа са страним партнерима, путем инструмената рефинансирања извоза и кофинансирања, као и осигурањем извоза од некомерцијалних ризика.

Југословенска банка је 1989. године била прва домаћа банка и један од малог броја привредних субјеката организованих у форми акционарског друштва, уочи транзиционих процеса у финансијском сектору Централне, Источне и Југоисточне Европе. Последњих десетак година припадамо акционарским друштвима, чије акције понекад спадају међу ликвидније хартије којима се на Београдској берзи тргује методом континуелне трговине и које су повремено компонента *Dow Jones STOXX* индекса и *Belex 15* индекса Београдске берзе.

Послујући од 1997.године у складу са Законом о банкама, са лиценцом за обављање свих послова са привредом и становништвом, како на домаћем тако и на међународном тржишту, Банка се развила у универзалну комерцијалну банку, која нуди широку палету производа и услуга, оријентишући се на финансијску подршку малим и средњим предузећима, корпоративним клијентима и подршку извозу. Одговарајући на изазове динамичног и све конкурентнијег локалног и регионалног финансијског тржишта, ЈУБМЕС банка својим клијентима пружа широк спектар традиционалних комерцијалних банкарско-финансијских производа и услуга, истовремено унапређујући своју понуду у области електронског банкарства, као и савремених производа и услуга (инвестиционо банкарство, финансирање трговине). Овакав пословни концепт подразумева и успостављање различитих модела сарадње са међународним финансијским институцијама, првенствено ради обезбеђења извора финансирања развојних програма клијената Банке.

Пословна политика ЈУБМЕС банке заснована је, пре свега, на поштовању основних принципа банкарског пословања који подразумевају одржавање ликвидности, сигурности и профитабилности пласмана у циљу потпуне заштите интереса акционара. Банка континуелно унапређује системе и процедуре управљања ризицима и од 2012. године у потпуности примењује стандарде *Базел II*. Организацијом Банке подржано је пуно спровођење *compliance* функције, која обухвата послове усклађености пословања, односно процене ризика усклађености пословања, као и примену међународних стандарда, домаћих прописа и интерних процедура и поступака спречавања прања новца и финансирања тероризма. Пословне операције ЈУБМЕС банке подржава савремени информационо-комуникациони систем.

После успешног увођења у пословање стандарда *ISO 9001* - Стандард управљања квалитетом (*QMS*), *ISO 27000* - Систем управљања безбедношћу информација (*ISMS*) и *ISO 14000* - Системи управљања заштитом околине (*EMS*), почетком 2012. године су ЈУБМЕС банци додељени сертификати интегрисаног система менаџмента: *ISO 9001:2008* - Систем менаџмента квалитетом, *ISO 27001:2005* - Стандард безбедности информација и *ISO 14001:2004* - Стандард за заштиту животне средине.

Банка је од оснивања активно посвећена унапређењу политике запошљавања и усавршавања кадрова. Стално се побољшава квалификациона структура запослених, запошљавају млади, претежно високообразовани људи спремни да примене нова знања и понуде иновативна решења у банкарском пословању. Од укупно 127 запослених у ЈУБМЕС банци крајем 2014. године, око 64% чине високообразовани стручњаци.

ЈУБМЕС банка је, први пут од свог оснивања, 2013. године почела да обавља послове у организационим деловима које се налазе изван главне пословне зграде Банке. Наиме, први издвојени шалтер Банке отворен је у оквиру Универзитета Сингидунум, а прва експозитура у самом срцу Београда (Улица браће Југовића). Оба пословна пункта нису искључиво профитни центри Банке, већ обезбеђују трајну промоцију њених услуга. Током последњих година се такође разматра могућност ширења мреже експозитура Банке ван Београда, у зависности од процене тражње код потенцијалних корпоративних клијента, МСП, као и становништва.

С обзиром на своје потенцијале и стратешку оријентацију, настојимо да се позиционирамо као конкурентна финансијска институција која остварује респектабилне пословне резултате и са становишта објективних параметара ефикасности пословања задржимо запажено место међу банкама у Републици Србији.

Стратешки приоритети Банке у предстојећем средњорочном периоду обухватају раст обима пословне активности који ће се постићи јачањем депозитног потенцијала и одразити на повећање тржишног учешћа у домаћем банкарском сектору, затим јачање капиталне основе кроз докапитализацију, профитабилно пословање уз стопе приноса изнад просека банкарског сектора, проширење базе клијената и диверсификацију пласмана.

Пословна филозофија и развојна стратешка оријентација ЈУБМЕС банке заснива се на активној помоћи принципа одговорног бизниса и одрживог развоја, који истовремено дефинишу наш трајни вредносни оквир и обележавају наш целокупан развој. Банка се, од приступања Глобалном договору УН, 2008. године, континуелно ангажује у раду ове водеће глобалне иницијативе за промоцију одговорног бизниса и њене националне мреже у Србији.

**ПОСЛОВНИ АМБИЈЕНТ И
ПОСЛОВНА ПОЛИТИКА**

ПОСЛОВНИ АМБИЈЕНТ

Опште напомене

Према подацима Републичког завода за статистику, у 2014. години забележен је реални пад бруто домаћег производа (БДП) у односу на 2013. годину од 1.8%, достигавши 32.5 млрд евра. Посматрано по тромесечјима, међугодишњи пад БДП износио је 0.2% у првом, 1.2% у другом, 3.8% у трећем и 1.8% у четвртом тромесечју.

Посматрано по активностима, раст бруто додате вредности имају: сектор пољопривреда, шумарство и рибарство, сектор информисање и комуникације и сектор саобраћај и складиштење. Пад бруто додате вредности забележен је у сектору снабдевање електричном енергијом, гасом и паром, сектору рударство, сектору грађевинарство и сектору финансијске делатности и делатност осигурања.

За разлику од претходне године, у којој је забележен раст од 5.7%, индустријска производња у 2014. години у односу на 2013. годину смањена је за 6.5%. Посматрано по секторима, као последица поплава које су се највише одразиле на рударско-енергетски комплекс, у сектору рударства забележен је пад од 16.7%, у сектору енергетике од 20.1%, док је у прерађивачкој индустрији забележен пад од 1.4%. Са становишта економске намене индустријских производа, производња енергије пала је за 17.4%, полупроизвода за 3.2%, капиталних производа за 4.1%, док је производња трајних потрошних добара порасла за од 0.4%, а осталих индустријских производа за 0.9%. Вредност изведених радова у грађевинарству извођача из Републике Србије у 2014. години опала је за 3,9% у односу претходну годину.

Пољопривредна производња у 2014. години имала је раст физичког обима у односу на претходну годину од 1.5%, док је је обим услуга у сектору саобраћаја и складиштења у истом периоду био повећан за 22.1%, првенствено захваљујући повећању обима ваздушног саобраћаја.

Промет робе у трговини на мало на међугодишњем нивоу је у текућим ценама био виши за 3.8%, а у сталним ценама за 2.0%.

Укупна спољнотрговинска робна размена Републике Србије за 2014. годину износи: 35,493.1 милиона долара - пораст од 0,9% у односу на претходну годину. Извезено је робе у вредности од 14,843.3 милиона долара, што чини пораст од 1,6 %, а увезено је 20,649.8 милиона долара, што је више за 0,5 % у односу на 2013. годину.

Спољнотрговински дефицит износи 5,806.4 милиона долара, за 2,2% мање у односу на претходну годину, чиме је покривеност увоза извозом достигла 71,9% и већа је од покривености у 2013. години, када је износила 71,1%.

Према Анкети о радној снази, стопа незапослености је у III кварталу износила 17.6% (у октобру 2013. године: 20.1%). Иако су зараде у протеклој години номинално порасле за 2.6%, забележиле су реални пад од 0.3%.

Јавни дуг Републике Србије је крајем 2014. године, према подацима Управе за јавни дуг Министарства финансија, износио 22.8 млрд евра, за око 2.6 млрд евра или 13% више него у децембру 2013. године. Повећање јавног дуга је последица повећања задужења према иностранству (1.62 млрд евра), као и продаје државних хартија од вредности и преузимања других унутрашњих обавеза државе (1.0 млрд евра). Удео јавног дуга у БДП достигао је 70.9% (крајем 2013. године износио је 63.7%, док је законска граница 45%), док је дефицит консолидованог буџета износио 4.8% БДП, колико и 2013. године.

Спољни дуг земље крајем претходне године износио је 26.02 млрд евра (повећан за око 284 милиона евра у односу на крај 2013.године), чиме је достигао ниво од 76.6% БДП (крајем 2013.години: 75.2%) и налази се на граници високе задужености према критеријумима Светске банке (80% БДП). Повећање спољног дуга јавног сектора током 2014. године последица је задуживања код Уједињених Арапских Емирата (748 мил. евра), док је у истом периоду задужење реалног и финансијског сектора смањено.

Стране директне инвестиције у 2014. години износиле су 1,210 милиона евра и од 2006. године, (са изузетком 2011. године), у сталном су паду. Примена мера монетарне политике није довољна за покретање кредитне активности и привредни раст, већ је неопходно је да се привредни сектор системски реструктурира.

Раст индекса Београдске берзе који је започет у јулу 2013. године, настављен је и до краја 2014. године. Крајем децембра 2014. године индекс *Belex 15* износио је 667.02 индексних поена, што је за 19.5% више од његове вредности са краја децембра 2013. Сличан раст забележио је и општи индекс акција *Belex Line*, који је до краја 2014. године за увећан за 21.7% и крајем децембра 2014. је износио 1,344.82 индексних поена.

Инфлација, монетарна политика, паритет динара

Потпуно циљање **инфлације** представља монетарну стратегију Народне банке Србије (НБС) почев од 2009. године. Циљна инфлација НБС дефинисана је као стопа укупне инфлације (са дозвољеним одступањем) мерена годишњом процентуалном променом индекса потрошачких цена. Основни инструмент монетарне политике и реализације ове монетарне стратегије је политика референтне каматне стопе НБС, праћена према потреби интервенцијама НБС на међубанкарском тржишту девиза и политиком обрачуна и издвајања обавезне резерве банака код НБС.

Ради свођења инфлације у предвиђене оквире циљане стопе инфлације (за 2014. годину: 4% са дозвољеним одступањем од ± 1.5 п.п.), НБС је одржавала рестриктивност монетарне политике

У току године тромесечни раст цена (у односу на крај претходног квартала) износио је 1.2% у првом кварталу, 0.8% у другом, у трећем кварталу 0.3%, док је у четвртом кварталу 2014. године био негативан (-0.6%). Коначно, годишња инфлација, као раст потрошачких цена у децембру месецу о односу на децембар претходне године, износила је 1.8%.

Референтна каматна стопа је основни инструмент монетарне политике за постизање циљане инфлације. Народна банка Србије операције на отвореном тржишту спроводи куповином и продајом хартија од вредности ради регулисања ликвидности банкарског сектора, утицаја на кретање краткорочних каматних стопа и давања сигналног става о монетарној политици. Ову каматну стопу НБС од средине 2012.године не примењује непосредно у спровођењу операција на отвореном тржишту, већ се на основу ње утврђују каматне стопе на депозитне и кредитне олакшице.

Према висини референтне каматне стопе утврђује се највиша и најнижа каматна стопа НБС у спровођењу операција на новчаном тржишту, тј. каматна стопа на кредитне олакшице (преконоћни кредит за одржавање дневне ликвидности) - у висини референтне стопе увећане за 2.5% и каматна стопа на депозитне олакшице (преко ноћи депонована средства код НБС) - у висини референтне стопе умањене за 2.5 %.

Главна операција НБС је репо трансакција куповине хартија од вредности која има најважнију улогу у остваривању циљева операција на отвореном тржишту.

Извршни одбор НБС је у току 2014. године, реагујући на кретање инфлације, уважавајући инфлациона очекивања и пружајући подршку макроекономској стабилизацији, доносио одлуке којима је мењао висину референтне каматне стопе. Референтна каматна стопа јек почетком маја 2014. године смањена са 9.5% на 9.0%, у јуну месецу на 8.5%, а потом у новембру на 8.0%, тако да она вишеструко превазилази међугодишњу инфлацију. Аргументи у прилог задржавања рестриктивне монетарне политике могу се наћи у снажним депрецијацијским притисцима током првог квартала 2014. године, високој ликвидности банака и забрињавајућим тенденцијама у јавним финансијама. Такође, ризици издомаћег и међународног окружења налажу даљу опрезност у вођењу монетарне политике.

НБС спроводи режим руковођеног пливајућег **девизног курса**, који подразумева интервенције на девизном тржишту у случајевима знатних дневних осцилација курса и угрожености финансијске и ценовне стабилности, као и ради заштите адекватног нивоа девизних резерви. У циљу подршке развоју међубанкарског своп тржишта девизама и омогућавања лакшег управљања ликвидношћу банака, НБС организује своп аукције девизама у оба смера, уз могућност уговарања и билатералних своп операција са банкама.

Домаћа валута је, током 2014. године, била изложена депрецијацијским притисцима по основу фактора измеђународног, али и из домаћег окружења, што је довело до слабљења динара према евр од преко 5%.

Највећи део утицаја међународног окружења испољавао се кроз повећану аверзију према ризику међународних инвеститора која је довела до повлачења капитала. Почетком године, то је узроковано неизвесношћу око даљег усмерења монетарне политике Федералних резерви САД. Средином године, обновљене су турбуленције на међународним тржиштима због геополитичких тензија у Украјини, увођења санкција западних земаља Русији и успоравања економског опоравка еврозоне, што се негативно одразило на прилив капитала из иностранства, као и на обим извоза. Крајем године, негативне вести у вези са прекидањем пројекта Јужни ток, значајнији пад цена нафте, поштравање западних санкција Русији уз драстично слабљење руске рубље додатно су изазвали притисак на динар.

Значајан утицај на кретање вредности домаће валуте имали су и домаћи фактори. Већа тражња увозника енергената за девизама узрокована је, пре свега, поплавама током маја 2014. године. Неизвесност у погледу интензитета и обухвата мера фискалне консолидације и структурних реформи додатно је допринела слабљењу динара. Најзад, крајем године, депрецијацијски притисци на динар били су појачани и куповином девиза након исплате дела добити за 2013. годину појединих предузећа и банака својим матичним страним институцијама.

Народна банка Србије је током 2014. године, настојећи да ублажи прекомерне краткорочне осцилације девизног курса, интервенисала у оба смера - продајом 1,880 милиона евра и куповином 260 милиона евра. Током 2014. године, у међубанкарској трговини реализовано је укупно 6,657.5 милиона евра. Највећи обим трговине на Међубанкарском тржишту девиза на дневном нивоу забележен је 30.12.2014. године и износио је 126.69 милиона евра, а најмањи дана 20.03.2014. године (3.07 милиона евра).

На дан 31.12.2014. године курс евра према динару износио је 120.9583 (крајем 2013. Године износио је 114.6421). Током 2014. године највиши курс је забележен 18. децембра., у висини од 122.6321 динара за евр, а најнижи почетком године (3. јануара, 114.7559 динара за евр).

Укрштени курс EUR/USD се кретао у распону од 1.2095 до 1.3992, и на дан 31.12.2014. године износио је 1.2161.

Банкарски сектор у Србији

Опште напомене. Нето билансна актива банкарског сектора на дан 31.12.2014. године износила је 2,969 млрд динара (24.6 млрд евра), чиме је, у односу на крај 2013. године, номинално повећана за близу 4%, а реално (изражено у еврима) смањена за око 1%.

Тенденција успоравања номиналног и реалног раста индикатора финансијске снаге банкарског сектора земље забележена у претходних пет година настављена је и у 2014. Банкарски сектор Србије је на крају прошле године исказао позитиван финансијски резултат, уз добит пре опорезивања од 5,950 милиона динара (49.2 милиона евра), за разлику од 2013. године, када је исказао нето губитак од 611 милиона динара, односно 5.3 мил. евра. Прошлу годину је са губитком завршило 11 банака, док је преосталих 18 банака остварило нето добит.

Банке своју профитабилност у 2014. години дугују класичним банкарским пословима, односно нето приходима по основу камата и накнада, као и нето ефектима кретања курсева. За разлику од 2013.године, када је забележено смањење нето прихода од камата, ови приходи су у 2014.години повећани су номинално за 6.5%, односно остварени су на реално истом нивоу као годину дана раније.

Крајем 2014. године у банкарском сектору Србије пословало је 29 банака које су запошљавале 25,106 лица. Од тога је 8 у већинском власништву домаћих, а 21 у власништву страних лица (са учешћем у укупном капиталу од 81%).

Укупни капитал банкарског сектора Србије порастао је прошле године номинално 4% у односу на 2013. годину, а реално је нижи за 2%. Коефицијент адекватности капитала од 19.9% је задовољавајући ако се има у виду раст изложености банака кредитном и тржишним ризицима у условима

економске стагнације и још увек је далеко изнад прописаног минимума (12%), док је показатељ ликвидности 2.10 (L₂: регулаторни минимум: 1).

Кредитна активност банака. Ниво укупних кредитних пласмана банака на крају 2014. забележио је благи номинални раст од 3%, односно реални пад од 2% у односу на крај претходне године. Номинални раст обима кредитних пласмана резултат је раста обима одобрених субвенционисаних кредита у другој половини 2014, а реалан пад последица кретања курса динара. Кредити привреди су номинално смањени за 4.5%, а реално 8%, док су кредити становништву благо порасли за 7%, а реално за 2%.

Ови подаци одражавају забрињавајуће стање у предузећима, али и у делу банкарског сектора, где су неопходне превентивне мере за спречавање кризе. Проблем банкарског сектора није ликвидност, као што је то био случај у првој деценији овог века, јер средстава има довољно, и нису ограничавајући фактор за кредитирање, а банкарски систем је и даље високо ликвидан. Међутим, услед задужености, приметне су ограничене могућности дела привреде за повлачење нових кредита, као и повећана обазривост грађана при задуживању и опрез предузећа код нових улагања. Привредници чекају стабилније и предвидљивије пословно окружење, што за логичну последицу има смањени обим тражње за кредитима .

Ослабљена бонитетна способност привреде и становништва, као и повећана обазривост банака због отежане наплате пласмана, односно високе изложености кредитном ризику због положаја реалног сектора, одразили су се на стагнацију кредитне активности.

Проблематични кредити (NPL) у банкарском сектору у Србији. Банкарски систем у Србији је, као и у свим земљама Југоисточне Европе, до избијања глобалне финансијске кризе бележио убрзани раст понуде и експанзију кредита, која је била финансирана "увозом штедње" и проузроковала раст задужености банкарског сектора и повећање изложености клијената валутном ризику. Убрзани раст кредита, уз подређивање управљања кредитним ризиком потреби проширења базе клијената (чије су кредитне способности прецењиване), односно тржишног учешћа, условило је, након поремећаја изазваних кризом, раст учешћа проблематичних кредита у укупним кредитима сектора.

Проблематични кредити (NPL) су у последњих неколико година у Србији у сталном порасту, а према последњем извештају НБС о стању банкарског сектора, њихов удео у укупно одобреним (брutto) кредитима достигао је 20.82%, док је у 2013. години било 22.32%. Релативни пад ових кредита изазван је растом обима пласмана у трећем и четвртном кварталу. Привредна и јавна предузећа су сектор са највишим процентом високо ризичних кредита од 29.49%, са порастом у односу на претходну годину за 1.42%. Учешће проблематичних кредита у сектору становништва је стабилно и знатно испод просека, што је резултат чињенице да је НБС пре кризе поставила веома значајну ограничења за кредитирање становништву, док таквих ограничења за привреду није било.

Покривеност проблематичних кредита регулаторним резервисањима и даље је на задовољавајућем нивоу (113.3 %), што додатно указује да је значајан износ средстава финансијског сектора имобилисан по основу NPL.

Нови прописи

На пословање банкарског сектора у предстојећем периоду посебно се одражава примена следећих нових прописа, које је Извршни одбор Народне банке Србије донео у току 2014. године:

- Изменом *Одлуке о адекватности капитала* из маја месеца, до 2018. године продужен је рок до којег банке могу додељивати пондер кредитног ризика 0%, свим изложеностима према Републици Србији и НБС, као и изложеностима према државама чланицама ЕУ и њиховим централним банкама којима је додељен кредитни рејтинг на нивоу кредитног квалитета 3 и које су изражене и измирују се у валути било које државе чланице, што у складу са правним тековинама ЕУ у овој области.
- *Одлуком о извештавању банака*, усвојеном у новембру месецу 2014. године, усклађују се извештаји које банке подносе НБС са сетом новообјављених рачуноводствених прописа за банке.
- *Одлуком о објављивању података и информација банке* (новембар 2014.) уведени су стандардизовани обрасци којима се извештава о одређеним подацима о капиталу банака, чиме треба да се обезбеди већа транспарентност у пословању банака и да се јавности пружи сет

- једноставних, упоредивих и лако доступних података и информација о капиталу банке, које треба да олакшају доношење пословних одлука и оцену ризичног профила банака.
- Изменама и допунама Одлуке о класификацији билансне активе и ванбилансних ставки банке, донетим у децембру месецу, утврђено је да се потраживања од дужника физичког лица за кога банка не располаже ажурним подацима класификују се у једну категорију неповољнију од оне у коју би иначе била класификована.

Економска и монетарна политика у 2015. години и у наредном средњерочном периоду

Основна начела **економске политике** Владе Републике Србије (Влада) у 2015. години и у предстојећем средњерочном периоду елаборирана су у Фискалној стратегији за 2015..годину са пројекцијама за 2016. и 2017. годину.

Влада је стратешки оријентисана на процес европских интеграција ради бржег стицања статуса пуноправног члана Европске уније (ЕУ). Општи оквир економске политике за период од 2015. до 2017. године утврђен је развојним документима Владе: Споразумом о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране (ССП), Националним програмом за усвајање правних тековина ЕУ (2013 - 2016), опште и секторске националне развојне стратегије и Фискалном стратегијом. Ради задовољавања економских и политичких критеријума за чланство у ЕУ обезбедиће се јачање административних капацитета и стабилност институција које гарантују демократију, владавину права, поштовање људских права и заштиту мањина, развој тржишне економије и јачање њених капацитета да одговори на притисак конкуренције и тржишних снага из ЕУ, као и стварање стабилног економског и монетарног окружења. У складу са стратешким развојним оквиром опредељена је економска политика за наредни средњорочни период.

Основни циљеви економске политике у наредном средњорочном периоду су:

- успостављање макроекономске стабилности спровођењем мера фискалне консолидације и јачањем стабилности финансијског сектора, и
- отклањање препрека расту привредне активности и конкурентности спровођењем свеобухватних структурних реформи.

Влада, ће водити економску политику усмерену на креирање стабилног и предвидивог пословног амбијента неопходног за раст привредне активности и повећање удела приватног сектора у производњи, запошљавању и инвестицијама. У том циљу је усвојен већи број реформских закона чија примена треба да доведе до отклањања структурних слабости привреде и стварања основе за дугорочно одржив раст. Међу најзначајнијим законским решењима су Закон о изменама и допунама Закона о раду, Закон о приватизацији, Закон о изменама и допунама Закона о стечају, Закон о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи и Закон о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању.

Економском реструктурирању српске привреде значајно ће допринети смањење нерационалне јавне потрошње и промена модела финансирања инвестиција чиме би се подстакло привредни раст и запошљавање. У томе кључну улогу има фискална политика и стабилност националне валуте, активније привлачење страних инвестиција, спречавање одлива девиза сивим каналима, дестимулисање непотребног увоза, подстицање предузећа да супституишу увоз и јачају извозну понуду. Посебна пажња посветиће се стварању пословног амбијента стимулативног за привреднике и инвеститоре и стварању услова за лакше пословање. Убрзаће се преостале економске реформе како би се пословно окружење побољшало, посебно оснаживањем владавине права и додатним смањивањем нефлексибилних услова на тржишту рада. Циљ је успостављање пословног окружења које ће омогућити пораст страних и домаћих инвестиција, убрзање реструктурирања привреде и повећање продуктивности и конкурентности привреде.

Ради постизања макроекономске стабилности и остваривања привредног раста, Влада је направила значајан заокрет у вођењу **фискалне политике**. Експанзивна фискална политика замењена је рестриктивном, са одговарајућим ефектима већ у 2015.ј години, као резултат усвојених мера којима је ограничен раст највећих категорија расхода уз повећање одређених пореских стопа. У наредном периоду рестриктивност фискалне политике подразумева спровођење усвојеног програма фискалне консолидације,

који ће обезбедити смањење високог фискалног дефицита и стабилизацију дуга опште државе до 2017. године. Смањивањем нерационалне потрошње, бирократије и непотребних трошкова државе створиће се могућност за повећање инвестиционе активности како би се подстакао привредни раст и запошљавање, уз очување нивоа социјалне заштите најугроженијих слојева друштва. У томе кључну улогу имају фискална политика и свеобухватна реформа привредног система.

С обзиром на тренд раста јавног дуга и растуће трошкове финансирања, у наредне три године фискална политика ће се заснивати на спровођењу мера за смањење расхода, борби против *сиве економије* и подизању ефикасности наплате јавних прихода као и планираним реформама у домену јавног сектора, посебно јавних предузећа. Приликом смањења буџетских расхода водиће се рачуна да се очувају извори потенцијалног раста и да се побољша ефикасност јавне потрошње.

Основни циљеви фискалне политике у наредном периоду су:

- снижавање удела јавних расхода, фискалног дефицита и јавног дуга у БДП;
- јачање пореске дисциплине, која подразумева побољшање система наплате пореза и смањење сиве економије;
- јачање дугорочне фискалне одрживости кроз спровођење структурних реформи, посебно реформи јавног сектора.

Основни циљ **монетарне политике** је постизање и одржавање средњорочне стабилности цена, чиме се доприноси очувању стабилности финансијског система и остваривању одрживог економског раста.

Монетарна политика Народне банке Србије у 2015. години засниваће се на Меморандуму Народне банке Србије о монетарној стратегији и Меморандуму Народне банке Србије о циљаним стопама инфлације до 2016. године.

Циљ монетарне политике изражен је нумерички – као годишња процентуална промена индекса потрошачких цена, и износи $4,0\% \pm 1,5$ п.п. у 2015. години. Постављени циљ је изнад нивоа квантитативне дефиниције ценовне стабилности и нивоа циљане инфлације у развијеним земљама (2,0% или 2,5%) будући да је заснован на оцени да у овом периоду неће бити завршене структурне реформе и либерализација цена, тј. номинална, реална и структурна конвергенција према ЕУ.

Народна банка Србије настојаће да циљ утврђен за инфлацију оствари помоћу основног инструмента монетарне политике – каматне стопе, која се примењује у спровођењу главних операција на отвореном тржишту. Висина те стопе ће се мењати на доследан и предвидив начин, зависно од економских кретања и пројекције инфлације, узимајући у обзир и њен утицај на финансијску стабилност. Поред тога, НБС ће користити и све друге инструменте из своје надлежности да би се циљ утврђен за инфлацију остварио на средњи рок.

Народна банка Србије наставиће да спроводи режим руковођено пливајућег девизног курса. Интервенције на девизном тржишту НБС ће спроводити ради смањења прекомерних краткорочних осцилација девизног курса, као и ради очувања стабилности финансијског система и одржавања адекватног нивоа девизних резерви.

Народна банка Србије, поред инструмената монетарне политике, на располагању има и макропруденцијалне инструменте којима доприноси очувању и јачању стабилности финансијског система. НБС ће, ради бољег сагледавања макро-финансијских веза, наставити редовно тестирање отпорности система на потенцијална неповољна макроекономска кретања, које ће служити као један од основа за оцену стабилности банкарског сектора.

У режиму циљања инфлације важна је координација монетарне и фискалне политике. Влада се Споразумом о циљању (таргетирању) инфлације обавезала да ће спроводити одрживу и предвидиву фискалну политику. НБС очекује да ће до сада усвојене и најављене мере фискалне консолидације и структурних реформи у 2015. години, као и наставак сарадње са ММФ, допринети смањењу изложености домаће економије на екстерне ризике и тиме олакшати одржавање ниске и стабилне инфлације.

НБС ће наставити да спроводи стратегију динаризиције како би се повећала ефикасност трансмисионог механизма монетарне политике и смањила осетљивост привреде и становништва на промене курса динара.

Пројекција основних макроекономских показатеља за период 2015-2017.године*

На основу текућих економских кретања и изгледа у Србији и међународном окружењу, имајући у виду планиране економске политике и започете разговоре са мисијом ММФ о новом аранжману, пројектовани су основни макроекономски агрегати и индикатори за Републику Србију у периоду 2015 - 2017. године.

Кориговане су на ниже пројекције БДП и повезаних индикатора за период 2014–2016. године, пре свега, због спорог и неизвесног опоравка земаља евро зоне и последично успоравања раста домаћег извоза, али и због оштрих мера фискалне политике које ће деловати на смањивање домаће тражње, пре свега личне потрошње становништва и државне потрошње.

Макроекономске пројекције за период од 2015. до 2017. године указују на успорену путању опоравка. Пројектована кумулативна стопа раста реалног БДП за наредне три године од 3% заснована је на опоравку инвестиционе активности и расту извоза. Убрзање раста извоза и инвестиција су носећи развојни фактори који ће, уз реструктурирање привреде, омогућити стварање здраве основе за убрзање раста, смањивање унутрашње и спољне макроекономске неравнотеже, као и стварање простора за повећање животног стандарда на реалним основама.

Предвиђени просечни реални раст БДП од 1% у наредне три године биће заснован на расту инвестиција и извоза робе и услуга по просечној годишњој реалној стопи од 5.2% и 4.9%, респективно, уз просечни годишњи пад личне потрошње (-0.2%) и државне потрошње (-5.7%). Спровођење оштрих мера фискалне консолидације током 2015. године утицаће на смањење личне и државне потрошње и по том основу домаће тражње. Убрзање раста БДП у 2016. и 2017. години на 1,5% и 2,0%, респективно, засновано је, пре свега, на расту инвестиционе потрошње али и постепеном опоравку стандарда становништва на реалним основама. Мере фискалне политике и побољшање пословног и инвестиционог окружења омогућиће стварање основе за стабилан и одржив раст у наредним годинама.

Средњорочна макроекономска пројекција предвиђа да се на крају 2017. године обезбеди повећање удела инвестиција на око 20% БДП, смањење удела државне потрошње у БДП на 14,6% и повећање удела извоза робе и услуга у БДП на преко 45%. Неопходан је нето прилив страних инвестиција од око 1,3 млрд евра просечно годишње, уз промену структуре улагања ка сектору размењивих добара. Финансирање платног биланса подразумева истовремено смањивање удела дефицита робе и услуга и дефицита текућих трансакција (са донацијама) у БДП на 7,6% и 4,3%, респективно, на крају 2017. године, како би се обезбедило смањивање апсорпционог јаза, одрживост спољног дуга, екстерна ликвидност и солвентност.

Пројекција основних макроекономских показатеља Републике Србије, 2015-2017. године

	Пројекција		
	2015	2016	2017
БДП, мил. динара (текуће цене)	3.970.469	4.195.258	4.454.608
Реални раст БДП	-0,5	1,5	2,0
Реални раст појединих компоненти БДП, %			
- Лична потрошња	-3,0	1,0	1,5
- Државна потрошња	-7,4	-5,8	-4,0
- Инвестиције	4,7	5,5	5,5
- Извоз робе и услуга	3,1	5,0	6,6
- Увоз робе и услуга	-1,5	2,9	4,6
Салдо робе и услуга, евра, % БДП	-9,4	-8,5	-7,6
Салдо текућег рачуна, у % БДП	-4,7	-4,5	-4,3
Инфлација, просек периода, у %	2,7	4,1	4,1
Инвестициони рацио, % БДП	18,5	19,3	19,8
Стопа незапослености, 15+	21,3	20,9	19,8

* Документ Министарства финансија

СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПОСЛОВНА ПОЛИТИКА ЈУБМЕС БАНКЕ А.Д. ЗА 2015. ГОДИНУ

Основни **стратешки циљеви** Банке дефинисани за период 2014 - 2016. године су:

- стабилно, ликвидно и профитабилно пословање, односно реализација додатне вредности уз остварене стопе приноса изнад просека банкарског сектора;
- јачање капиталне основе у поступку докапитализације Банке;
- раст обима пословне активности (мерено износом билансне суме), по стопи већој од просека банкарског сектора, односно раст тржишног учешћа Банке у банкарском сектору Србије;
- проширење базе клијената кроз тржишну идентификацију услуга Банке и проактивну стратегију маркетинга код нових - потенцијалних клијената из привреде, локалне самоуправе и становништва;
- успешно дугорочно позиционирање Банке на финансијском тржишту, њеним развојем као специјализоване, динамичне и финансијски јаке институције, препознатљиве по високом квалитету производа и услуга које нуди клијентима;
- активно управљање лошим пласманима;
- раст депозитног потенцијала, и
- активан менаџмент кредитног портфеља Банке, уз проширење базе клијената, продужење рочности и диверсификацију пласмана.

У функцији реализације горе наведених стратешких циљева Банка ће наставити да развија модеран систем праћења и унапређења пословања са аспекта процене изложености ризицима, уз правовремено и адекватно реаговање увођењем корективних мера, што подразумева и перманентну едукацију запослених у циљу потпуног разумевања процеса управљања ризицима, примену доброг корпоративног управљања, као и редовне комуникације са руководством Банке.

Како су стратешки циљеви засновани на информацијама које потичу из пословног амбијента, њихова реализација зависиће, између осталог, и од намера других привредних субјеката из окружења, као и економских, технолошких и других чинилаца који детерминишу сваку планску одлуку, што претпоставља ризик и неизвесност испуњења. Због тога ће се стратегија континуирано анализирати, а кориговаће се годишње у случајевима значајних одступања у односу на планиране услове пословања.

Ради остваривања својих стратешких циљева, Банка ће у планираном периоду:

- тежити повећању обима пословања уз одржавање начела ликвидности, сигурности и профитабилности, као и уз стриктно поштовање поступака и критеријума управљања банкарским ризицима;
- унапредити приступ надзора пословања са аспекта контроле законитости пословања на надзор на бази процене ризика којима се Банка излаже током свог пословања и на начин управљања тим ризицима;
- унапредити приступ надзора пословања са аспекта контроле законитости пословања на надзор на бази процене ризика којима се Банка излаже током свог пословања и на начин управљања тим ризицима;
- користити све своје расположиве ресурсе у циљу задовољења потреба садашњих и будућих клијената, и то кроз: /1/ унапређење постојећих послова и /2/ увођење и развој нових услуга широке базе клијената, од државе, локалних самоуправа, предузећима из свих делатности, до грађана;
- кроз оснивање специјализованих организационих делова (правних лица) понудити клијентима различите инвестиционе и хеџинг услуге;
- унапређивати управљања људским ресурсима, кроз развој мотивационих схема и стручно оспособљавање свих запослених;
- јачати *retail* банкарске активности, уз 'ретаил' стратегију фокусирану на производе којима ће Банка остварити високи приход као 'cash' кредити, потрошачки кредити, платне картице, и
- јачати *SME* бизнис и пружати финансијску подршку програмима од заједничког интереса.

Остварење стратешких циљева Банке биће реализовано уз пуно уважавање и поштовање следећих **начела пословања** Банке:

- одржавање стабилности и сигурности пословања, кроз континуирано јачање основног капитала резерви Банке;
- пуна примена законских прописа, правила банкарске струке, добрих пословних обичаја и пословне етике,
- имплементација нових трендова у банкарској делатности, по свим видовима, са највећим степеном ефикасности, који ће омогућити правовремено, доследно и сигурно остваривање дефинисаних стратешких циљева,
- савременост, тежња ка увођењу и прихватању европских стандарда у пословању, и њихова примену пословној политици Банке (унапређењем постојећих и увођењем нових одговарајућих поступака и процедура Банка планира да своје пословање у потпуности усагласи са међународно прихваћеним принципима и стандардима), и
- поштовање највиших стандарда стручности и одговорно и благовремено обављање свих послова из банкарске делатности ради свеобухватног обезбеђења извршења преузетих обавеза, ликвидности и благовременог извршења плаћања.

Пословна политика Банке за 2015. годину пројектована је на основу стратешког оквира пословања Банке за период 2014-2016. године, усаглашеног са Стратегијом управљања ризицима и Стратегијом управљања капиталом Банке, на основу остварених пословних резултата Банке у 2014. години, односно актуелне тржишне позиције Банке, као и на основу текућих и очекиваних макроекономских и тржишних услова пословања у финансијском и реалном сектору.

У складу са стратешким циљевима Банке, Пословна политика за 2015. годину заснована је на поштовању основних принципа банкарског пословања, уз потпуну заштиту интереса акционара. С тим у вези, у обављању пословних активности Банка ће се придржавати следећих **принципа пословања**:

- принципа ефикасности и квалитета услуга, као основне претпоставке за унапређење пословања;
- принципа ликвидности, са циљем остварења стабилне ликвидне позиције Банке, кроз јачање дугорочних и сопствених извора средстава и измену структуре депозитног потенцијала;
- принципа сигурности и солвентности, кроз усклађивање рочне структуре обавеза и потраживања, и
- принципа профитабилности и рентабилности, који остају и у наредном периоду једни од битнијих принципа пословања Банке.

Полазећи од изнетог, као основни циљеви **Пословне политике** Банке у 2015. години дефинисани су:

- предузимање свих расположивих мера да се заустави негативан тренд у наплати потраживања из ранијих година Банке и изврши наплата доспелих потраживања реализацијом средстава обезбеђења;
- активно праћење свих врста репрограмираних кредита са посебном пажњом на групе клијената повезаних лица за које су усвојени унапред припремљени планови реорганизације (УППР);
- континуирано идентификовање, мерење и процењивање ризика и управљање ризицима на начин који ће омогућити раст и развој Банке, уз одржавање прихватљивог нивоа ризичности дефинисаног Стратегијом управљања ризицима;
- одржавање реалног раста обима пословне активности у складу са ограничењима везаним за преовлађујуће трендове на тржишту и пословање уз потпуно остварење начела ликвидности, сигурности и профитабилности и свођење могућих ризика на оптимални ниво;
- смањење имобилизације новчаних средстава и повећање учешћа каматоносне aktive у укупном билансу, уз одржавање оптималне ликвидности;
- унапређење и значајан раст кредитног портфела, привлачењем нових клијената кроз унапређење постојећих и развој нових банкарских производа и услуга и висока одговорност у поступку одобравања кредита и учешћа у осталим видовима финансирања, уз стриктно поштовање поступака и критеријума управљања банкарским ризицима, са чим у вези ће Банка тежити повећању броја клијента, смањењу концентрације и диверсификацији пласмана;

- раст учешћа послова са физичким лицима у укупној каматносној активи Банке, кроз активнију понуду банкарских производа, са циљем раста и диверзификације пласмана;
- развијање пословања у корпоративном сектору у циљу, пре свега, задржавања и везивања на дужи рок постојећих клијената, ширења броја великих корпоративних клијента, као и малих и средњих предузећа;
- развој нових банкарских производа и услуга у пословању са становништвом и предузетницима;
- развој нових банкарских производа и услуга у пословању са малим и средњим предузећима;
- усмеравање потенцијала у мање ризичне пласмане, дајући приоритет ликвидности и сигурности водећи рачуна о њиховој дисперзији;
- одржавање рестриктивног приступа у делу трошковне политике Банке (ефикасно управљање једнако каматонским и некаматонским расходима);
- постизање стабилности извора средстава, у делу стицање сопствених извора, као и депозита, пре свега, даљег раста трансакционих депозита. Генерално, Банка ће у свом пословању тежити даљем расту депозитног потенцијала на начин који ће по обиму, рочној и наменској структури, обезбедити стабилну базу извора средстава;
- унапређење ефикасности у коришћењу унутрашњих потенцијала Банке;
- раст кредитног потенцијала Банке и ангажовање на отварању кредитних линија код страних банака и међународних организација;
- унапређење и раст пословне активности у делу гаранцијског пословања Банке;
- раст обима електронског платног промета, као и повећање броја клијената у динарском и девизном платном промету и повећање броја клијената-корисника услуга платних картица Банке;
- даље унапређење организације и кадровске структуре (којом је омогућена одвојеност функција преузимања ризика од функција подршке и контроле ризика) са циљем могућности процене и мерења ефеката рада организационих јединица, као основе за утврђивања зарада запослених;
- стимулативно награђивање запослених у одређеним организационим јединицама Банке, одређених руководиоца и других лица на име процењеног учешћа - доприноса у остваривању одлука Скупштине Банке и постављених циљева пословања, и
- унапређење квалитета рада и обезбеђење даљег стручног усавршавања запослених у Банци, кроз пословне тренинге, курсеве, саветовања и друге видове стручног усавршавања и образовања и образовања.

У развоју принципа корпоративног управљања, Банка се руководи важећим законским оквиром, захтевима свог међународног развоја, као и интерним корпоративним вредностима.

Правила корпоративног управљања Банке сумирана су у Кодексу корпоративног управљања и односе се на:

- пуну заштиту права акционара Банке;
- јасно дефинисане надлежности и дужности чланова Управног одбора и Скупштине акционара Банке;
- професионалне и личне квалитете чланова Извршног одбора Банке;
- спровођење послова надзора и контроле, као процеса који заједнички, у оквиру својих надлежности, спроводе Управни одбор и надзорни орган друштва;
- независну екстерну ревизију пословања, избором независног ревизора друштва коју доноси Скупштина на предлог Управног одбора;
- усвојена општа акта Банке којима се имплементира интерно регулаторно окружење које омогућује да Банка своју организацију и пословање уређује у складу са сопственим потребама и специфичностима делатности које обавља, те стандардима најбоље праксе;
- јасну, писану и јавно доступну политику извештавања Банке, која дефинише принципе, правила и процедуре извештавања акционара, надлежних органа и јавности;
- јавну доступност свих материјалних информација у оквиру финансијских и пословних извештаја, и
- благовремено извештавање јавности о свим материјалним информацијама по питању битних догађаја.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПОСЛОВАЊУ

Пословање Банке у 2014. години карактерише:

- *Усклађеност свих показатеља пословања Банке са Законом о банкама;*
- *Исказан негативан пословни резултат који је пре свега последица исправки вредности пласмана групи клијената који су запали у проблеме, а који су опште познати нашем финансијском систему и који су утицали на пословање већине банака;*
- *Сачуван висок ниво капитала, са адекватношћу од 29.01%, која је значајно већа у односу на банкарски сектор. Током 2014. године, стопа адекватности капитала била је изразито висока, што је, пре свега, проузроковано опрезним вођењем кредитне политике;*
- *Поузданост структуре извора финансирања. Са стањем на дан 31.12.2014. године, укупан капитал учествује са 35.2% у укупном финансијском потенцијалу Банке, што је изнад просека банкарског сектора и представља потврду стабилности извора финансирања;*
- *Висок ниво ликвидности. Банка има релативно високо учешће примарних и секундарних резерви ликвидности у укупној билансној суми. Дајући приоритет ликвидности и сигурности у односу на профитабилност, Банка је усмерила пласмане на оне који су нижег кредитног ризика и, последично нижег приноса;*
- *Проширење базе клијената. Банка је извршила даљу дисперзију кредитног портфолија, као и структуре примљених депозита од корпоративних клијената;*
- *Повећање ванбилансне активности Банке, посебно обима гаранцијског пословања;*
- *Фокус активности на праћење кредитног портфолија правних лица, посебно оног дела који је показивао знаке неликвидности, налазио се у реструктурирању или је у потпуности обуставио плаћања према кредиторима и добављачима;*
- *Активно учествовање, заједно са осталим кредиторима, у проналажењу најбољих решења за предузећа која су имала шансе да поново покрену своје пословне активности и допринос усвајању програма реорганизације за већину од њих;*
- *Наставак процеса унутрашње реорганизације у циљу бољег пружања услуга и ширењу палете производа својим клијентима, ефикаснијег управљања свим врстама ризика, а посебно кредитног и смањења трошкова пословања, и*
- *Детаљна анализа рада постојећих експозитура и припрема плана отварања нових.*

РАД УПРАВНОГ ОДБОРА И ИЗВРШНОГ ОДБОРА БАНКЕ

Организација ЈУБМЕС банке одражава интересе акционара за континуелни развој, интензивирање пословних активности и профитабилно пословање, у складу са прописима и савременим банкарским стандардима, уз посвећивање пуне пажње управљању банкарским ризицима и њиховом минимизирању.

Управни одбор Банке је највиши орган управљања Банком у периоду између седница Скупштине Банке, са највећом одговорношћу за стратешке правце развоја и надзор над радом Извршног одбора Банке и других њених органа. Управни одбор Банке, чије надлежности су утврђене Статутом Банке, има 5 чланова, од којих су два члана независна, док су три из редова највећих акционара. На крају 2014. године одбор је радио у следећем саставу:

Зоран Лилић	независни члан	председник
др Анастасија Тања Ђелић	Република Србија	члан
Данијел Пантић	ЈП Југоимпорт СДПР, Београд	члан
др Александар Живковић	независни члан	члан
Милкица Радуловић	Република Србија	члан

Управни одбор је у 2014. години одржао 12 седница. У свим пословним активностима Управни одбор је подржавао развојну политику Банке, засновану на основним начелима банкарског пословања, и то:

- одржавању ликвидности и сигурности у пословању, нарочито у условима нарушене финансијске равнотеже;
- заштити Банке од ризика у пословању;
- повећању капитала Банке;
- унапређењу организације Банке и квалитета пружања банкарских услуга, и
- јачању тржишне позиције Банке.

Чланове *Извршног одбора* именује Управни одбор Банке, коме је Извршни одбор одговоран за свој рад. У складу са својим надлежностима, утврђеним Статутом Банке, Извршни одбор је у 2013. години одржао 168 седница. Пословне активности Извршног одбора Банке током претходне године биле су усмерене на избор најповољнијих решења са циљем одржавања ликвидности и профитабилности пословања, јачању економског положаја и раста тржишног учешћа Банке. На крају прошле године одбор је радио у следећем саставу:

Слободан Јањић	председник
Велибор Татић	заменик председника
Слободан Лечић	члан
Милан Џелетовић	члан
др Рајко Перић	члан

Подразумева се да чланови Управног одбора и Извршног одбора уживају висок пословни реноме и да испуњавају критеријуме које прописује Народна банка Србије. Јасна расподела и разграничење овлашћења и одговорности између Управног одбора и Извршног одбора загарантована је прописима и Статутом ЈУБМЕС банке, којим се изричито предвиђа да једно лице не може бити истовремено члан оба органа.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU
JUBMES BANKE a.d. BEOGRAD

Izveštaj o finansijskim izveštajima

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja JUBMES banke a.d. Beograd (u daljem tekstu „Banka“), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2014. godine i odgovarajući bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izveštajima na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor sagledava interne kontrole relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih izveštaja radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU
JUBMES BANKE a.d. BEOGRAD (Nastavak)

Izveštaj o finansijskim izveštajima (Nastavak)

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembra 2014. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

Rukovodstvo Banke je odgovorno za sastavljanje i tačnost godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju Banke za 2014. godinu sa finansijskim izveštajima za tu poslovnu godinu. Naši postupci u tom pogledu su obavljani u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 "Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama u dokumentima koji sadrže finansijske izveštaje koji su bili predmet revizije", i ograničeni su samo na ocenu usaglašenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa revidiranim finansijskim izveštajima.

Po našem mišljenju, godišnji izveštaj o poslovanju Banke za 2014. godinu usklađen je, po svim materijalno značajnim pitanjima, sa revidiranim finansijskim izveštajima Banke za 2014. godinu.

Beograd, 9. mart 2015. godine

Danijela Krtinić
Ovlašćeni revizor

БИЛАНС СТАЊА

Укупна билансна сума ЈУБМЕС банке на дан 31.12.2014. године износила је 14,088 мил. динара (или 116.5 мил. евра). Мерено висином билансне суме, Банка је у 2014. години практично одржала ниво пословне активности из 2013. године, у којој је забележено рекордно годишње повећање билансне суме од 44%. Исказани номинални пад је последица првенствено више извршених исправки пласмана из ранијих година. За разлику од 2012. и 2011.године (када је забележен раст билансне суме од 6.3%, односно 7.8%), у 2010. и 2009. години, у условима глобалне финансијске кризе, вредност билансне суме Банке уз значајне напоре била очувана на нивоу из 2008. године, док је у току неколико претходних година (период 2005. до 2008. године), у којима се пословало у неупоредиво повољнијем амбијенту, билансна сума била реално кумулативно повећана за око 60%, без додатног задуживања Банке.

Биланс стања Банке, упоредни преглед стања за 31.12.2014 и 2013. године

Р.бр.	БИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ	(000 РСД)	
		31.12.2014	31.12.2013
	АКТИВА		
1.	Готовина и средства код централне банке	2.745.723	5.523.886
2.	Заложена финансијска средства*	678.600	-
3.	Финансијска средства која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	34.279	21.893
4.	Финансијска средства расположива за продају	1.291	28.083
5.	Финансијска средства која се држе до доспећа	435.448	518.663
6.	Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	3.298.517	2.965.086
7.	Кредити и потраживања од комитената	5.303.274	4.115.599
8.	Потраживања по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика	972	-
9.	Инвестиције у придружена друштва и заједничке подухвате	85.082	82.638
10.	Инвестиције у зависна друштва	99	113
11.	Нематеријална улагања	7.775	11.192
12.	Некретнине, постројења и опрема	1.327.034	1.337.597
13.	Инвестиционе некретнине	16.681	-
14.	Текућа пореска средства	10.483	7.528
15.	Стална средства намењена продаји и средства пословања која се обуставља	-	24.368
16.	Остала средства	142.875	137.316
	УКУПНО СРЕДСТВА	14.088.093	14.773.962
	ПАСИВА		
	ОБАВЕЗЕ	9.127.293	9.214.587
1.	Обавезе по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика	1.624	-
2.	Депозити и друге обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	248.759	504.787
3.	Депозити о остале обавезе према другим комитентима	8.530.471	8.422.485
4.	Резервисања	65.433	37.123
5.	Одложене пореске обавезе	90.257	89.707
6.	Остале обавезе	190.750	160.485
	КАПИТАЛ	4.960.799	5.559.375
1.	Акцијски и остали капитал и емисиона премија	3.100.833	3.100.833
2.	Резерве	2.182.971	2.182.231
3.	Добитак	276.311	276.311
4.	Губитак до нивоа капитала	(599.316)	-
	УКУПНО ИЗВОРИ СРЕДСТАВА	14.088.093	14.773.962

* Финансијска средства која се држе до доспећа заложена као обезбеђење за положене депозите банака у стечају код Банке

Капитал Банке, у износу од 4961 мил. динара (или 41.0 мил. евра), смањен је у односу на 2013. годину за око 10.77%, што је последица оствареног губитка у 2014. години. Капитал учествује у структури укупне билансне суме са 35.2%, док обавезе у износу од 9,127 мил. динара (или 75.4 мил. евра) учествују са 64.8%. Константно висок удео сопствених извора средстава отвара широке могућности менаџменту Банке при уговарању рочности пласмана и у политици управљања ризиком ликвидности, а потврда је и високе стабилности извора финансирања и гаранција стабилности пословања.

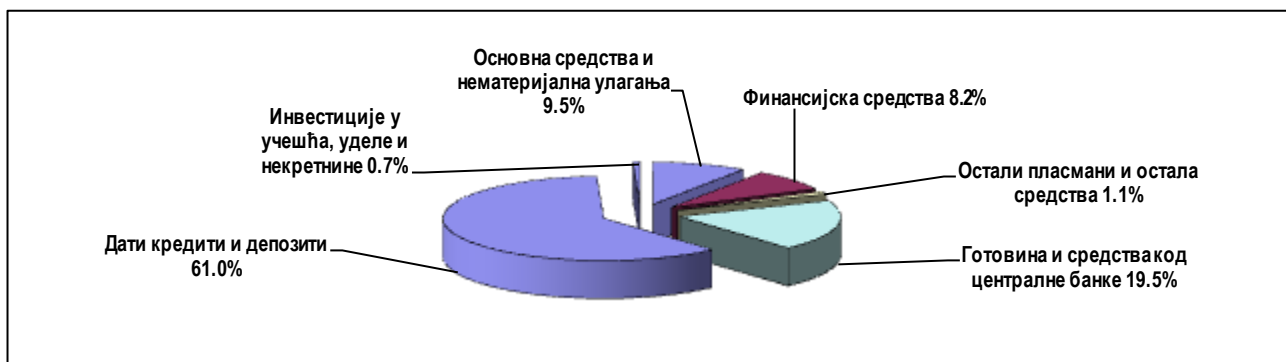
Динарски подбиланс забележио је у 2014. години пад - како у апсолутном износу, тако и у погледу учешћа у укупној активи и пасиви. Учешће девизних позиција у пословној имовини Банке (укључујући девизно индексирану активу) на дан 31.12.2014. године износило је око 42.0% (31.2% крајем 2013. године), а укупној пасиви Банке - око 39.0% (29.9% крајем 2013. године), што је последица управљања девизним ризиком одржавањем контролисано „дуге“ девизне позиције, првенствено у циљу обезбеђења високе девизне ликвидности.

Са становишта рочности, крајем 2014. године су краткорочна средства (укључујући доспела потраживања по кредитима датим комитентима) чинила 74.77% укупне aktive Банке, а краткорочни извори средстава 53.83% њене пасиве. Ови подаци указују на изузетно повољан однос рочне структуре active и пасиве, који је последица високог удела капитала Банке у структури њене билансне суме. На дан 31. децембра 2014. године рочна структура Банке је углавном усаглашена, са позитивним кумулативним диспаратетима (већом билансном активом од биланске пасиве) у свим рочним групама, сем оних које обухватају потраживања и обавезе са доспећима до 1 месеца и од 6 до 12 месеци, код којих су евидентирани негативни диспаратети.

Пословна имовина (актива) Банке

У структури билансне active Банке на дан 31.12.2014. године највеће је учешће датих кредита и депозита (пласмани клијентима и страним и домаћим банкама и другим финансијским институцијама) у износу од 8,602 мил. динара (71.1 мил. евра), готовине и средстава код централне банке (жиро рачун, депонована обавезна резерва у иностраној валути и депоновани дневни вишкови средстава у динарима) у износу од 2,746 мил. динара (22.7 мил. евра), основних средстава и нематеријалних улагања у износу од 1,335 мил. динара (11.0 мил. евра), као и финансијских средстава (хартија од вредности) у износу од 1,150 мил. динара (9.5 мил. евра). Поред тога, билансну активу чине и: инвестиције у уделе и учешћа у капиталу и инвестиционе некретнине, у износу од 102 мил. динара (0.8 мил. евра), као и остали пласмани и остала средства у износу од 154 мил. динара (1.3 мил. евра).

Структура active ЈУБМЕС банке на дан 31.12.2014. године

У односу на крај 2013. године забележене су следеће значајније измене у структури билансне active:

а) Значајно смањење учешћа (са 37.4% на 19.5%) и номинално смањење готовине и средстава код централне банке, услед следећих околности:

- смањења депонованих дневних вишкова средстава у динарима код НБС, и;

- смањења издвојене обавезне резерве у девизама код НБС, с обзиром да централна банка, почев од новембра месеца 2014.године, наплаћује камату на више издвојену обавезну резерву од обрачунате (ранијих година година су банке, због ниских каматних стопа на депозите пласиране код страних банака и чињенице да се на изложености према НБС примењује пондер ризика од 0%, практично све вишкове девизних средстава пласирале као издвојену девизну обавезну резерву, углавном изнад обрачунате).

б) Значајан раст учешћа датих кредита и депозита (са 47.9% на 61% билансне активе) и номинални раст ових категорија пласмана, првенствено због пораста депозита код страних банака (уместо пласирања вишкова девизних средстава у издвојену обавезну резерву код НБС) о повећања кредита одобрених привредним друштвима, есконта меница домаћих издавалаца и пласмана у *factoring* послове, и

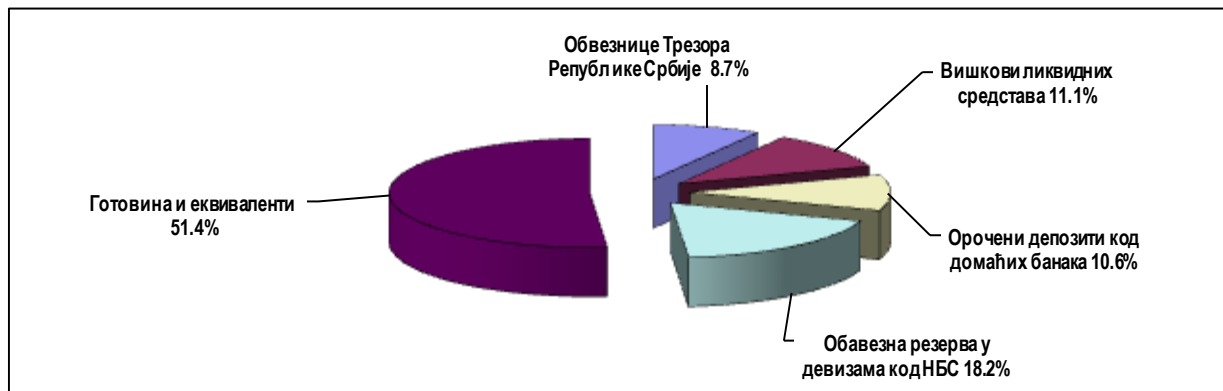
в) Номинално је удвостручен ниво пласмана у финансијска средства, што је последица повећања обима пласмана Банке у динарске обвезнице Трезора Републике Србије.

Расположива ликвидна средства, ликвидност пословања

Висок ниво динарске и девизне ликвидности који је карактерисао пословање Банке ранијих година задржан је и током 2014. године. Банка је својом имовином и обавезама управљала тако да су дневно расположива ликвидна средства омогућавала несметано испуњавање обавеза саме Банке, као и да њени комитенти располажу својим средствима у складу са уговореним роковима. Дневно расположива ликвидна средства континуелно су одржавана на високом нивоу, а на дан 31.12.2014. године износила су 6,497 мил. динара (53.7 мил. евра), износ који одговара 78.5% суме укупних депозита положених код Банке.

Ова категорија средстава обухвата готовину и готовинске еквиваленте (готовина у динарима, ефективан страни новац, средства на жиро рачуну Банке - укључујући динарску обавезну резерву, као и средства на контокорентним рачунима код иностраних кореспондентских банака), вишак динарских средстава пласиран код НБС и домаћих банака, вишак девизних средстава пласиран код домаћих и иностраних банака, обавезну резерву у девизама депоновану код НБС, као и пласмане у обвезнице Трезора Републике Србије номиноване у динарима и девизама.

Структура расположивих ликвидних средстава ЈУБМЕС банке на дан 31.12.2014. године

Готовина и готовински еквиваленти. Ову категорију ликвидне активе Банке чине динарска обавезна резерва издвојена на жиро рачуну Банке, средства на контокорентним рачунима код инобанака, као и ефективни динари и ефективан страни новац у благајни. На крају 2014. године стање ових средстава на рачунима Банке износило је 27.6 мил. евра, а повећано је у односу на крај претходне године (8.5 мил. евра) за 225%, и то због повећаног стања девизних средстава на текућим рачунима Банке код иностраних банака, што је последица измењене политике каматних стопа НБС, којом се обесхрабрује издвајање девизне обавезне резерве изнад обрачунате.

Просечно стање средстава на жиро-рачуну Банке, које одговара износу обавезне резерве издвојене у динарима, у 2014. години износило је 678 мил. динара и у односу на 2013. годину повећано је за око 154 мил.

динара. Раст просечног стања на жиро рачуну последица је повећања динарске обавезне резерве и дела девизне обавезне резерве који се издваја у динарима, тј. пораста нивоа динарских и девизних депозита који улазе у основицу за обрачун обавезне резерве.

Вишак ликвидних средстава. Све дневне вишкове динарских ликвидних средстава Банка је депоновала преко ноћи код Централне банке и код солвентних домаћих банака. У току године вишак динарских средстава пласиран је НБС у просечном износу од 565 мил. динара (у 2013. години: 840 мил. динара) по каматној стопи за депозитне олакшице која се кретала у распону од 7% до 5.5% годишње, колико је износила и на дан 31.12.2014. године. У првих девет месеци 2014. године забележен је пад каматних стопа на међубанкарске кредите „преко ноћи“, док се у четвртном кварталу бележе више каматне стопе, што је последица промене нивоа ликвидности банкарског сектора. У 2014. години је домаћим банкама пласирано *overnight* просечно око 392 мил. динара по каматним стопама које су се кретале од 6.0% до 10.3%.

По основу обавезне резерве издвојене у динарима на жиро рачуну, по основу пласмана дневних вишкова динарских средстава код НБС и пласираних преконоћних депозита у динарима код домаћих банака, Банка је у 2014. години остварила приходе од око 81 мил. динара.

Просечно стање девизних средстава на контокорентним рачунима код иностраних банака је износило у протеклој години око 18,4 мил. евра (противвредност), што је повећање од 1,0 мил. евра у односу на 2013. годину. Вишкове девизних средстава Банка је орочавала код првокласних страних и солвентних домаћих банака на периоде 1 - 7 дана. Ниске каматне стопе на домаћем и иностраном тржишту новца, као и у неколико претходних година, првенствено су последица ниског нивоа каматних стопа *Euribor*, каматних стопа Европске централне банке као и Федералних резерви САД. Банка је орочавала девизна средства по каматној стопи од 0.06% до 0.22% за УСД и по стопи од 0.02% до 0.35% за ЕУР.

Пласмани код НБС и у обвезнице Трезора Републике Србије. Како су трансакције продаје хартија од вредности по методу вишеструке варијабилне каматне стопе и у ограниченом обиму, као главне операције НБС на отвореном тржишту, допринеле паду каматних стопа на тржиштима новца и државних хартија од вредности, каматне стопе на репо трансакције биле су веома приближене каматној стопи коју је НБС признавала на вишак ликвидних средстава, што је довело и до смањења пласмана у репо операције. Обим аукција се кретао од 140 млрд динара (15. јануара) до 5 млрд динара (24. децембра, када је обим реализације износио свега 10% или 0,5 млрд динара). У току 2014. године ЈУБМЕС банка је у репо операције пласирала 95.7 млрд динара (у 2013. години 46.2 млрд динара), по каматним стопама између 5.95% и 7.59%, по ком основу је приходовала око 132 мил. динара.

Јавни дуг државе по основу емитованих хартија од вредности у динарима на домаћем тржишту је знатно увећан у 2014. године и на дан 31.12.2014. године износи 566 млрд динара (крајем претходне године је износио 463 млрд динара), а по основу девизних хартија од вредности 1.97 млрд евра (крајем 2013. године: 1.18 млрд евра). Почетком априла први пут су емитоване државне девизне обвезнице са роком доспећа од 10 година, а у октобру динарске државне обвезнице са роком доспећа од 10 година. Стопе приноса на динарске хартије од вредности рочности од 3 месеца до 7 година кретале су се у распону од 6.90% до 11.99%, а на девизне рочности од 1 до 5 године у распону од 3.19% до 5.00%. За хартије од вредности рочности од 10 година, стопа приноса износи 5.5% (за девизне), односно 12.99% (за динарске).

Банка је у току 2014. године, због раста нивоа расположивих динарских и девизних средстава, повећала лимит за пласмане у државне хартије од вредности – са 600 мил. динара на 1,500 мил. динара. Прошле године Банка је део вишка ликвидних средстава пласирала у краткорочне и дугорочне динарске државне хартије до вредности (од 3 месеца до 2 године), које су носиле принос од 7,00% до 10,99%. На дан 31.12.2014. године стање краткорочних динарских обвезница Трезора у портфељу Банке било је 130 мил. динара, дугорочних динарских 671 мил. динара, а девизних – 2.46 мил. евра.

Обавезна резерва. Банка је у току прошле године, као и раније, у потпуности извршавала обавезе које се односе на обрачун и издвајање обавезне резерве у складу са прописима донетим од стране НБС. Банка је издвајала резерву у девизама и у већем износу од обрачунатог, што је последица регулаторног ограничења нивоа изложености Банке према правним лицима, односно према групама повезаних лица,

укључујући и иностране контокорентне Банке, што је у току новембра месеца НБС практично онемогућила, утврђивањем негативне камате на издвојену резерву у девизама изнад обрачунате.

У току већег дела године НБС није мењала начин обрачуна и проценат издвајања обавезне резерве, да би у два наврата, у новембру и децембру месецу извршила измене, у оба случаја смањујући стопе по којима банке обрачунавају девизну обавезну резерву за по 1 процентни поен и повећавајући обавезу издвајања у динарима дела обрачунате девизне обавезне резерве за по 2 процентна поена. Динарска обавезна резерва обрачунава се само на динарске депозите са уговореним роком до 2 године, у константно непромењеном проценту издвајања од 5%, чиме се експлицитно афирмише подстицај банкама на прикупљање депозита у домаћој валути. Напомиње се да централна банка на девизну резерву издвојену у динарима признаје камату по стопи од 2.5% годишње, док на обавезну резерву издвојену у девизама камату не признаје. Крајем прошле године девизна обавезна резерва на изворе са уговореном рочношћу до 2 године обрачунавана је по стопи од 27%, на девизне изворе са дужим уговореним роком – у висини од 20%, а на динарске обавезе индексирани девизном клаузулом по стопи од 50%. Процент издвајања обрачунате девизне обавезне резерве у динарима утврђен је у висини од 36% обрачунате девизне резерве на девизне обавезе са уговореном рочношћу до 2 године, а у висини од 28% на девизне обавезе са дужим роком.

Крајем 2014. године на жиро рачуну Банке била су имобилисана динарска средства у износу од 637 мил. динара, док је, на име обавезне резерве у девизама, на рачунима НБС издвојен износ у противвредности од око 9.8 мил. евра. Валутну структуру издвојене обавезне резерве у девизама Банка је усклађивала са потребама своје девизне ликвидности.

Дати кредити* и депозити

Укупни кредитни пласмани Банке комитентима и депозити пласирани код банака и других финансијских организација, укључујући обрачуната и разграничена потраживања по основу камате и накнаде, на крају 2014. године износили су, у нето износу (по извршеној исправци вредности) 8.602 мил. динара (71.1 мил. евра), номинално за 21.5% више него крајем 2013. године, што је последица повећања износа кредита привредним друштвима. У структури укупне билансне суме Банке, кредитни пласмани учествују са преко 61%. Према критеријуму рочности 87% датих кредита и пласираних депозита крајем 2014. године чине краткорочни пласмани, док према валутној структури на дан 31.12.2014. године 70% чине динарски пласмани (укључујући валутно индексирани кредите), а преосталих 30% девизни пласмани (у чему се преко 84% односи на девизна средства пласирана на контокорентним рачунима као иностраних банака).

У секторској структури кредитних пласмана Банке клијентима, у укупном 5,303 милиона динара преовлађују кредити и други пласмани (есконт меница, *factoring*, откуп потраживања) домаћим предузећима са 86.7%, у чему се на краткорочне пласмане односи око 48%, а на дугорочне око 13%.

На доспела потраживања отпада 39% ових пласмана, проистекла из неизвршења обавеза више значајнијих клијената Банке. Крајем 2014. године укупна доспела потраживања Банке износила су 2,585 мил. динара, а годину дана раније 2,507 мил. динара.

Финансијска средства и инвестиције**

Ове категорије улагања Банке на дан 31.12.2014. године износиле су око 1,252 мил. динара (око 10.4 мил. евра), односно око 8.9% њене билансне активе, у чему се на улагања Банке у хартије од вредности односи 1,151 мил. динара, а на улагања у уделе и учешћа у капиталу других правних лица и инвестиционе некретнине 102 мил. динара.

У структури вредности поменутих улагања Банке, око 25 % чине улагања у инострану валуту - у државне записе Републике Србије, док су улагања у динарима извршена у обвезнице Трезора, акције домаћих банака и корпорација, и поменута улагања у уделе и учешћа у капиталу и инвестиционе некретнине.

* Детаљније у поглављу ПЛАСИРАЊЕ СРЕДСТАВА

** Детаљније у поглављу ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

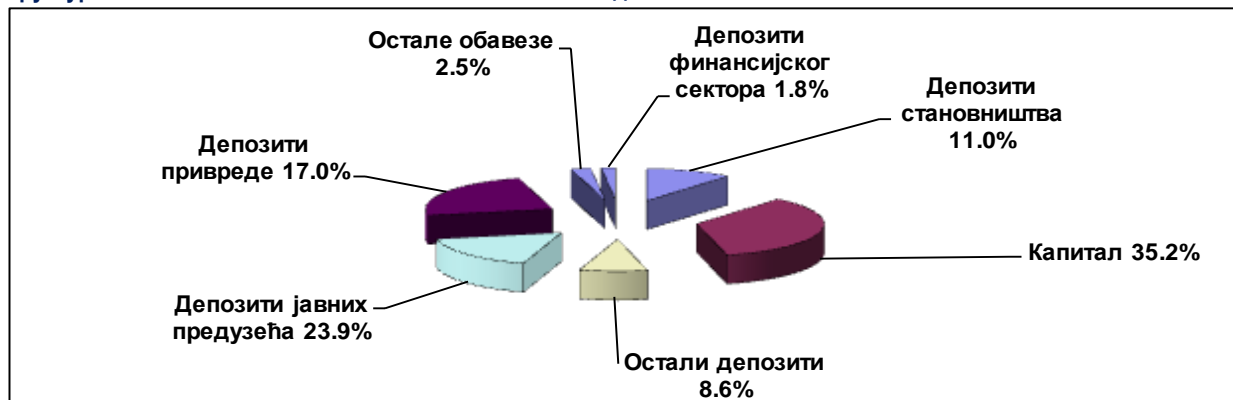
Извори средстава (пасива) Банке

Обавезе Банке

Укупне обавезе Банке на крају 2014. године износе 9,127 мил. динара, или 75.4 мил. евра (крајем 2013. године: 9,215 мил. динара), и чине 64.8% укупног финансијског потенцијала Банке. У томе доминантно учешће, 97.5% имају депозити* у укупном износу од 8,779 мил. динара или око 72.6 мил. евра (крајем 2013 .године: 8,927 мил. динара). Тиме је практично одржан њихов ниво, којим је годину дана раније креиран реалан раст билансне суме за 44% и повећано тржишно учешће Банке на домаћем банкарском тржишту са 0.36% на 0.53%..

Однос сопствених и позајмљених извора финансијског потенцијала Банке крајем 2014. године био 0.54:1.00 (крајем 2013 .године износио је 0.60:1.00), што је и даље далеко изнад просека банкарског сектора у Србији (0.27:1) и имплицира висок степен њене самосталности и значајне могућности за финансирање свог развоја.

Структура пасиве и капитал ЈУБМЕС банке 31.12.2014. године

Капитал Банке

Дана 31.12.2014. године укупан капитал Банке (акцијски капитал, емисиона премија, резерве и акумулирана добит), износио је 4,961 мил. динара, или 41.0 мил. евра (крајем 2013. године – 5,559 мил. динара) и представљао 35.2% извора средстава Банке. Смањење вредности укупног капитала Банке за 10.77% резултат је оствареног губитка у 2014. години. За разлику од периода 2005-2008. године, када је укупан капитал био реално више него удвостручен по основу нето остварене добити, последњих година, у окружењу захваћеном кризом, за пословање Банке било је значајно одржавање његове реалне вредности.

О релативно високој капитализованости сведочи чињеница да је показатељ адекватности капитала (CAR) Банке крајем 2014. године био око 29.01%, а у целом банкарском сектору земље – мање од 21%.

Акцијски капитал Банке на дан 31.12.2014. године износи 2,912 мил. динара и исказан је кроз 288,330 обичних акција номиналне вредности од 10,100 динара. Акционари Банке су Република Србија и домаћа и страна правна и физичка лица, при чему је учешће Републике и домаћих лица у укупном акцијском капиталу Банке износило 74.15%, а страних лица – преосталих 25.85%. Капитал ЈУБМЕС банке укупно је у власништву 773 физичких и правних лица, од чега физичким лицима припада 5.38% акцијског капитала.

Тржишна цена акција Банке на дан 31. децембра 2014. године износила је 3,000 динара, свега 37.5% тржишне цене крајем претходне године (8.000 динара). Тржишна капитализација ЈУБМЕС банке износила је 866.5 мил. динара (или 7.16 мил. евра). Однос тржишне и књиговодствене вредности капитала Банке (*Price to Book Value*) је 0.17, што имплицира могућност значајног раста тржишне цене акција у условима повољније инвестиционе климе. У протеклој години, као и неколико претходних година, тржишне цене акција Банке нису

* Детаљније у поглављу ДЕПОЗИТНИ ПОСЛОВИ

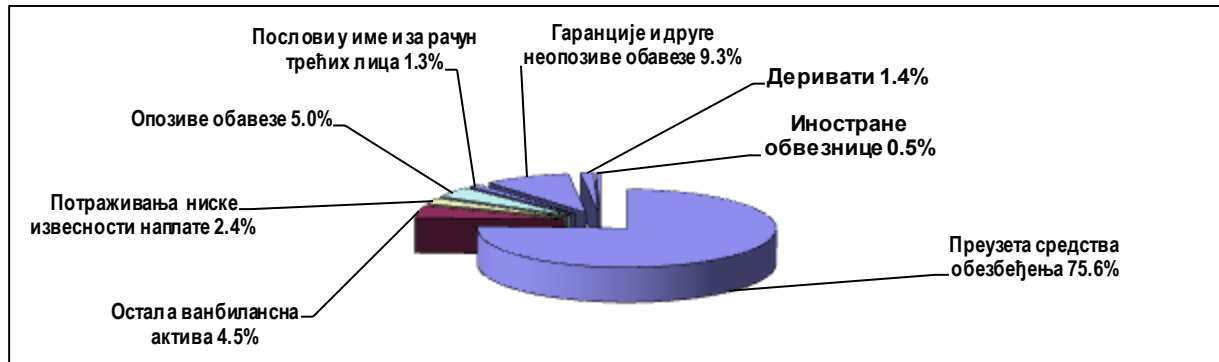
адекватно илустровале њихову објективну вредност, будући да на њихово кретање у условима малог промета у трговању појачано утичу упрошћени показатељи и често нереална очекивања.

Ванбилансна евиденција Банке

Стање ванбилансног пословања Банке на дан 31.12.2014. године износи 33,862 мил. динара и, у односу на стање на крају претходне године, номинално је веће за 23.3%, првенствено као резултат повећања вредности средстава обезбеђења положених код Банке и укњижених у ванбилансну евиденцију.

Стање ризичне ванбилансне евиденције - ванбилансне активе која се класификује (чинидбене и плативе гаранције и јемства, непокривени акредитиви и неопозиве преузете обавезе)* крајем 2014. године износило је 3,108 мил. динара. Пласмани у име и за рачун трећих лица износили су 456 мил. динара, евидентиране обвезнице Републике Ирак 172 мил. динара, деривати намењени заштити од ризика 485 мил. динара, преузете опозиве обавезе (неискоришћени оквири за кредите и гаранције) 1,707 милиона динара, потраживања ниске извесности наплате износила су 822 мил. динара, примљена средства обезбеђења 25,605 мил. динара, док је стање остале неризичне ванбилансне евиденције (евидентирани лоро гаранције, издате гаранције без правног дејства, обавезе по основу заложених хартија од вредности) 1,502 мил. динара.

Ванбилансна евиденција ЈУБМЕС банке на дан 31.12.2014. године

* Детаљније у поглављу ГАРАНЦИЈЕ

БИЛАНС УСПЕХА

Банка је у 2014. години (пре обрачуна ефеката девизног курса) остварила укупан приход у износу од 1,981.3 мил. динара, односно око 16.38 мил. евра, укупне расходе од 2,580.6 мил. динара тј. 21.33 мил. Евра, односно исказала је нето губитак по опорезивању у износу од 599.3 мил. динара (око 4.95 мил. евра).

Губитак у протеклој години (у 2013. години је остварена добит од 6.9 мил. динара) непосредна је последица повећања расхода по основу индиректног отписа пласмана и резервисања (обезвређење билансне активе и кредитно ризичних ванбилансних ставки у нето износу од 652.6 мил. динара), затим смањења прихода Банке од камата – како због нижих активних каматних стопа у односу на раније године, као и преноса дела прихода од камата на евиденциону камату. Пословање Банке у прошлој години обележено је и неповољном стопом оперативне ефикасности, будући да је “*cost to income ratio*” (однос оперативних расхода, укључујући трошкове зарада, накнада и нето добити од камата и накнада) за период од 1. јануара до 31. децембра 2014. године износио 105.4%, што илуструје негативни ниво продуктивности пословања Банке (у 2013. години: 76%).

Биланс успеха Банке за 2013. и 2014.годину

		(у 000 РСД)	
	БИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ	I-XII 2014	I-XII 2013
1.	Приходи од камата	680.160	933.126
2.	Расходи по основу камата	223.680	189.802
3.	Нето приход по основу камата (1-2)	456.480	743.324
4.	Приходи од накнада и провизија	148.533	104.348
5.	Расходи по основу накнада и провизија	14.787	20.263
6.	Нето приход по основу накнада и провизија (4-5)	133.746	84.085
7.	Нето губитак по основу заштите од ризика	(653)	(720)
8.	Нето губитак по основу финансијских средстава која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	(2.390)	(5.109)
9.	Нето добитак/губитак по основу финансијских средстава расположивих за продају	459	(642)
10.	Нето приход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	54.916	26.579
11.	Остали пословни приходи	33.366	133.609
12.	Нето расходи по основу обезвређења финансијских средстава и кредитно ризичних ванбилансних ставки	(652.591)	(358.134)
13.	УКУПАН НЕТО ПОСЛОВНИ ПРИХОД (3+6+7+8+9+10+11+12)	23.334	626.222
14.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	335.689	331.237
15.	Трошкови амортизације	41.346	41.356
16.	Оперативни и остали пословни расходи	245.196	247.413
17.	НЕТО ДОБИТАК / ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (13+14+15+16)	(598.897)	6.216
18.	Добитак/губитак по основу одложених пореза	(419)	675
19.	РЕЗУЛТАТ НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА (17+18)	(599.316)	6.891

Камате и накнаде

Банка је у 2014. години остварила укупан приход од камата и накнада износи 828,7 мил. динара (или 6.85 мил. евра), док је нето добит по истим основима износила 590.2 мил. динара (око 4.88 мил. евра), за око 28.7% мање у односу на 2013. годину.

Камате. Банка је у 2014. години остварила приходе од камата у износу од 680.2 мил. динара, уз расходе по истом основу од 223.7 мил. динара. Високи каматни диференцијал (на сваких 3.04 динара реализованих прихода од камата - свега један динар каматних трошкова) одражава високу стопу учешћа сопствених извора у укупном финансијском потенцијалу Банке.

У структури укупних прихода од камата, приходи обрачунати по основу кредитних пласмана и депозита учествују са скоро 58% (392.8 мил. динара), док каматни приходи обрачунати по основу пласмана у хартије од вредности износе 287.4 мил. динара (односе се на пласмане у репо операције, обвезнице Трезора Србије и обвезнице Републике Ирак, на пласмане у есконт меница и откуп потраживања). Знатно смањење прихода од камата у односу на 2013. годину проузроковано је опрезним вођењем кредитне политике и недовољне тржишне конкурентности кредитне понуде Банке, проузроковане недостатком свежег капитала. Највеће одступање остварених од планираних прихода забележено је у пословима кредитирања привреде, а у мањој мери код послова есконта меница и *factoring* послова.

Накнаде. Укупни приходи од обрачунатих накнада у 2014. години износе 148.5 мил. динара, за преко 42% више од прихода остварених по том основу претходне године, што је у највећој мери последица накнада за услуге платног промета. У структури прихода од накнада, 67% се односи на накнаде за обављање платног промета, а преостали 33% на провизије по основу издатих гаранција и послова откупа потраживања, као и на накнаде за друге банкарске услуге. Укупни расходи од накнада у 2014. години, који износе 14.8 мил динара, а у њиховој структури преко 60% чине плаћене накнаде за услуге платног промета..

Нето расходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања

Банка је у посматраном периоду остварила нето расходе по основу индиректних отписа пласмана и резервисања у износу од 652.6 мил. динара, за 77% више од нето расхода забележених у 2013. години. Овакво кретање је резултат повећања формирање исправке вредности за билансне пласмане и резервисања за ванбилансну активу, што је углавном последица повећања исправки вредности пласмана из претходних година, због тога што је у току 2014.године дошло до битних промена у односу на претпоставке примењене приликом израде финансијских извештаја за претходну годину, односно битно измењених унапред припремљених планова реорганизације (УППР) и одласка у стечај значајних дужника.

Профитабилност пословања Банке у 2014. години

У 2014. години, за разлику претходних година, ЈУБМЕС банка је, узимајући у обзир стандардне показатеље ефикасности пословања, је остварила резултате испод просека банкарског сектора. Са становишта учешћа у укупној билансној суми сектора Банка заузима 22. место (0.475% учешћа), а по укупном капиталу 19. место међу 29 банака које послују у Републици Србији. Са становишта финансијског резултата, ЈУБМЕС банка се налази међу 10 банака које су у прошлој години исказале губитке у пословању.

Стандардни показатељи профитабилности пословања ЈУБМЕС банке и банкарског сектора Србије у целини за период 2010-2014. године, упоређени су у следећем прегледу:

ПОКАЗАТЕЉ	2014	2013	2012	2011	2010
<i>Нето добит / Актива (RoA)</i>					
ЈУБМЕС банка	- 4.25%	0.05%	1.57%	2.63%	2.31%
Банкарски сектор - просек	0.20%	- 0.02%	0.97%	1.23%	1.00%
<i>Нето добит / Капитал (RoE)</i>					
ЈУБМЕС банка	- 12.08%	0.12%	2.98%	4.75%	4.15%
Банкарски сектор - просек	0.97%	- 0.10%	4.65%	6.04%	5.08%
<i>Нето добит / Запослени</i>					
ЈУБМЕС банка	-EUR 39,014	EUR 452	EUR 11948	EUR 20041	EUR 16234
Банкарски сектор - просек	EUR 238	-EUR 24	EUR 7866	EUR 8959	EUR 8056
<i>Нето приход од камате / Актива</i>					
ЈУБМЕС банка	3.24%	5.03%	7.21%	8.76%	6.76%
Банкарски сектор - просек	4.21%	4.54%	4.07%	"5.81%	4.28%

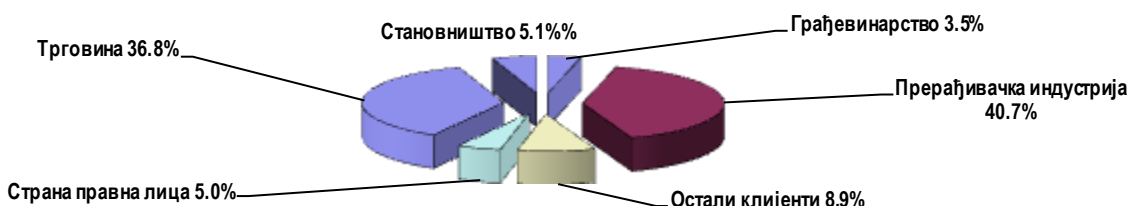
**ПЛАСИРАЊЕ СРЕДСТАВА
И ГАРАНЦИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ**

ДЕПОЗИТНИ ПОСЛОВИ

КРЕДИТНИ ПЛАСМАНИ

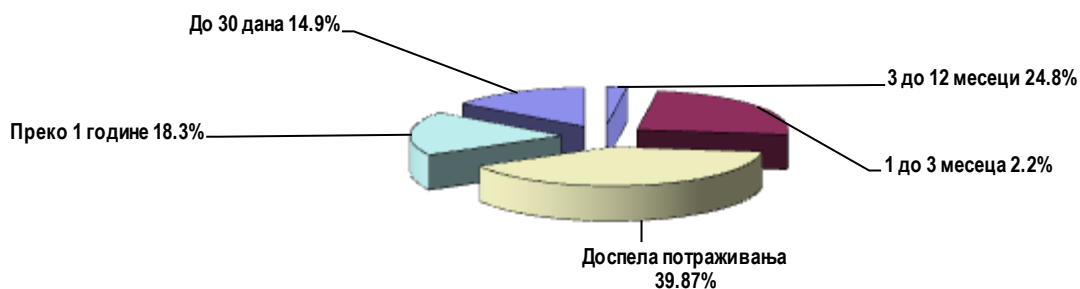
У 2014. години кредитни пласмани клијентима Банке повећани су у односу на крај претходне године за 32.3%, а на дан 31.12.2014. године износили су у нето износу, по извршеним исправкама вредности, 5,303.3 мил. динара (53.8 мил. евра), чинећи 37.6% њене билансне активе. Повећање кредитних пласмана Банке односи се на кредите и друге пласмане средстава одобрене привредним друштвима, односно корпоративним клијентима. Умерен удео кредитних пласмана клијентима у билансној активи последица је конзервативне политике пласирања средстава и повећане исправке вредности кредита, услед општег погоршања пословања у реалном сектору и смањене наплативости пласмана Банке, односно знатног доспевања обавеза корпоративних клијената у статус неизвршења. У прилог томе, напомиње се да је крајем прошле године исправка потраживања по основу ове категорије пласмана Банке достигла 18.37%, док је годину дана раније износила 16.16%, да је коефицијент учешћа „лоших кредита“ (*NPL*) у кредитним пласманима достигао 32.98% (крајем 2013. године: 36.39%), а да су доспела потраживања Банке по датим кредитима на дан 31.12.2014. године у бруто износу износила 2,584 мил. динара, у односу на 1,275 мил. динара годину дана раније.

Секторска структура кредитних пласмана Банке 31.12.2014.године

Према критеријуму рочности, 81.3% кредита (укључујући и доспела потраживања) одобрених клијентима Банке крајем 2014. године припада категорији краткорочних пласмана – до године дана, док је, према валутној структури, удео динарских пласмана (укључујући валутно индексирани) био 94.6%, а девизних - свега 5.4%.

Рочна структура доспећа кредитних пласмана Банке 31.12.2014. године

Кредитна политика Банке

Пословном политиком за 2014. годину, Банка је планирала повећање пласмана у складу са очекиваним повећањем потенцијала и планираним смањењем имобилизације средстава, као и веће учешће каматоносне активе у укупном билансу. Политика пласмана подразумевала је да Банка своје пословање обавља водећи рачуна о квалитету кредитног портфолија, смањењу ризика, повећању коефицијента обрта, дисперзији пласмана, очувању вредности капитала и адекватности капитала, повећању економске ефикасности ангажованих средстава и о контроли усклађености са прописаним показатељима пословања.

Такође је предвиђено да се пласмани Банке усмеравају клијентима са којима Банка има трајан пословни однос, уз остваривање максималне сигурности и рентабилности пословања Банке, као и да, при испуњењу осталих услова, Банка даје предност:

- клијентима који имају отворене текуће рачуне код Банке и који у већем обиму обављају платни промет преко тих рачуна;
- клијентима који преко Банке обављају девизно пословање;
- клијентима који дају депозит ради обезбеђења враћања кредита, и
- клијентима вишег бонитета.

Политиком пласмана је предвиђено да Банка, у оквирима расположивог потенцијала и у складу са рочном структуром извора средстава, одобрава краткорочне и дугорочне кредите и новим клијентима - предузећима, радњама, установама, грађанима и осталим клијентима.

Кредитирање правних лица

Клијентима Банке, корпорацијама, малим и средњим предузећима, као и предузетницима кредити су одобрени уз различита средства обезбеђења: хипотеке на непокретности, девизне и динарске депозитне колатерале, гаранције првокласних банака и менице авалиране од првокласних банака, бланко сопствене менице правних и физичких лица, уговорна и менична овлашћења, јемства на основу уговора о приступању дугу, залога хартија од вредности (обвезнице државе, акције, инвестиционе јединице), ручна залога на покретним стварима, полисе осигурања кредита винкулиране у корист Банке, уговарање билансног нетирања и др. Дугорочни кредити су у правилу уговорани уз реално обезбеђење - хипотеке првог реда на непокретностима уписаним у корист Банке, девизног и динарског депозитног колатерала или усмерене будуће уговорене наплате по извозним пословима на рачун корисника кредита код Банке.

Банка је у току прошле године правним лицима (корпорацијама, малим и средњим предузећима, предузетницима и другим правним лицима) нудила следеће категорије кредита:

- оквирне дугорочне кредитне аранжмане;
- дугорочне инвестиционе кредите и кредите за радове у земљи и иностранству;
- дугорочне кредите за трајна обртна средства;
- дугорочне кредите за набавку опреме, превозних средстава и возила за потребе пословања;
- дугорочне кредите за куповину, изградњу и адаптацију пословног простора;
- краткорочне кредите за обртна средства са сукцесивним или једнократним враћањем;
- краткорочне кредите за припрему извоза;
- револвинг краткорочне кредите;
- кредите по основу пројектног финансирања реализације грађевинских и других објеката;
- краткорочне кредите за куповину акција на берзи, уз успостављање залога на акцијама;
- депозитне кредите, у висини и на рок једнак периоду орочавања наменског депозита;
- *start up* кредите за предузетнике и правна лица која започињу пословну активност уз учешће од 20% износа кредита и јемство другог правног лица;
- *overdraft* кредите - дозвољено прекорачење по текућем рачуну са роком отплате до 12 месеци уз обезбеђење бланко сопственим меницама корисника кредита и уговорним овлашћењима, и
- кредите за рефинансирање кредита код других банака.

Поред кредитних пласмана, Банка је правним лицима средства пласирала по основу откупа потраживања, у виду есконта меница издатих од стране бонитетних домаћих корпорација, факторинга потраживања клијената Банке од бонитетних купаца у земљи и иностранству, као и откупом потраживања од јединица локалне самоуправе.

Стање кредита одобрених правним лицима на дан 31.12.2014. године износило је у бруто износу 3,730 милиона динара, а откупљених потраживања 1,984.3 мил. динара (есконт, факторинг и др.), од чега се на факторинг потраживања из иностранства односи 322.5 мил. динара, односно 2.67 мил. евра.

Краткорочни кредити одобрени су уз фиксну каматну стопу између 10.03% и 29.84% на динарске, односно од 12.01% до 14.02% за кредите у страниј валути или индексирани валутном клаузулом. Дугорочни кредити одобрени су на период до 10 година, уз фиксну каматну стопу од 11.00% до 14.2% за кредите

индексиране валутном клаузулом, односно до 14.50% до 17.00% за динарске кредите. На репрограмирани кредите зарачунавана је камата по стопи од 10.00% до 19.20% на годишњем нивоу, а на субвенционисане по стопи у висини референтне каматне стопе.

По основу камата из ових послова Банка је прошле године приходовала 367.3 мил. динара.

Кредитирање становништва

ЈУБМЕС банка је у току 2014 .године грађанима одобравала краткорочне и дугорочне кредите. На дан 31.12.2014. године стање кредитних пласмана становништву износило је 334.7 мил. динара, односно 2.77 мил. евра.

Банка у пласману има следеће врсте кредита:

- стамбени кредити – динарски кредити и кредити са валутном клаузулом;
- кредити за куповину аутомобила уз учешће корисника кредита – динарски и са валутном клаузулом;
- готовински кредити – динарски краткорочни и дугорочни кредити, дугорочни кредити са валутном клаузулом (без положеног девизног депозита, са делимичним или 100% положеним девизним депозитом);
- ломбардни кредити;
- искоришћени одобрени лимити по кредитним картицама,
- остали кредити (динарски потрошачки и готовински субвенционисани кредити, одобрени у складу са одговарајућим уредбама Владе Републике Србије и др.); и
- искоришћени одобрени негативни салдо (*overdraft*) по текућим рачунима грађана.

Структура кредита становништву по врстама производа са стањем на дан 31. децембра 2014. и 2013. године

	2014	(000 динара) 2013
Стамбени кредити	243,339	210,338
Кредити по кредитним картицама	42,140	4,775
Дугорочни готовински кредити	24,047	60,414
Дугорочни кредити за куповину аутомобила	5,998	5,913
Ломбардни кредити	3,218	3,218
Минусни салдо на текућим рачунима	8,671	7,921
Остали кредити физичким лицима	9,3346	11,826
Укупно:	334,655	304,454

Готовински кредити становништву одобравају се на период од 6 до 72 месеца а каматна стопа се креће у распону од 12.5% до 24%. Готовински кредити становништву са 100% депозитом одобравају се по каматној стопи од 5% на годишњем нивоу и периодом отплате до 15 година. Потрошачки кредити у динарима су одобравани уз каматну стопу од 16% до 23%, а на период коришћења од 6 до 36 месеци. Каматна стопа на дозвољена прекорачења на рачунима грађана износи од 1.5% до 2% месечно.

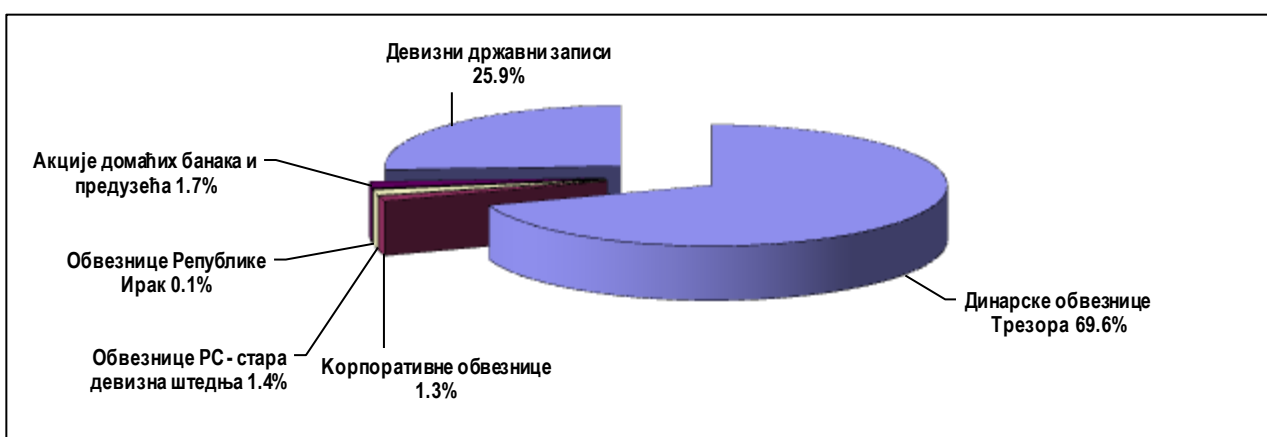
По основу камата из ових послова Банка је прошле године приходовала 24.5 мил. динара.

ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

Књиговодствена вредност улагања Банке у хартије од вредности, са стањем на дан 31.12.2014. године, износи 1,150 мил. динара, или око 9.5 мил. евра, и чини 8.16% билансне суме ЈУБМЕС банке. У односу на стање на крају претходне године, стање ових улагања је удвостручено, што је последица повећаног улагања Банке у динарске обвезнице Трезора Републике Србије. Портфел Банке крајем 2014. године чине:

- власничке хартије од вредности - акције других банака и предузећа које се котирају на Београдској берзи, у износу од 19.6 мил динара, од којих 1.1 мил. динара представља хартије од вредности расположиве за продају, а 18.5 мил. динара хартије по фер вредности кроз биланс успеха;
- корпоративне обвезнице које се држе до доспећа, у износу од 15.1 мил. динара;
- дужничке хартије од вредности - обвезнице Републике Србије за регулисање дуга по основу старе девизне штедње номинване у еврима, у динарској противвредности од 15.8 мил. динара, по фер вредности кроз биланс успеха;
- дужничке хартије од вредности - обвезнице Републике Ирак номинване у америчким доларима, које су расположиве за продају, у динарској противвредности од 78 хиљада динара;
- динарске обвезнице Трезора* које се држе до доспећа, у укупном износу од 801.4 мил. динара (у чему краткорочни у износу од 130 мил. динара, а краткорочни у износу од 671.4 мил. динара), и
- дугорочни девизни државни записи Републике Србије, који се држе до доспећа, у укупном износу од 297.5 мил. динара.

Структура улагања ЈУБМЕС банке у финансијска средства на дан 31.12.2014. године

У структури укупних улагања Банке у хартије од вредности крајем 2013. године, улагања у инострану валуту (девизни записи Републике Србије, обвезнице Републике Србије за регулисање дуга по основу старе девизне штедње и обвезнице Републике Ирак) 27.3%, док је преосталих 72.7% улагања извршено у хартије номинване у динарима.

Обвезнице Трезора и државни записи Републике Србије

На крају 2014 .године улагања у ове категорије хартија од вредности чинила су 95.5% пласмана у финансијска средства.

У 2014. години Банка је део вишка ликвидних средстава пласирала у краткорочне и дугорочне динарске обвезнице Трезора иницијалне рочности од 3 месеца до 2 године, које су носиле принос од 7.00% до 10.99% (променљива стопа: референтна стопа НБС + 1.49 пп). У односу на крај претходне године Банка је повећала улагање у обвезнице Трезора за 578,1 мил. динара и укупно су износила 815,5 мил. динара,

Улагање у дугорочне девизне записе Републике Србије у протеклој години повећана су за 5.7%, тако да су крајем године износила 297.5 мил. динара (2.46 мил. евра). Стопе приноса на девизне државне записе рочности од 1 до 5 године кретале су се у распону од 3.19% до 5.00%.

У 2014 години су пале стопе приноса на динарске краткорочне (за 1.88 до 2.09 пп) и дугорочне (за 0.48 до 1.09 пп) обвезнице и девизне записе (за 0.15 до 1.00 пп), у зависности од њихове иницијалне рочности, с тим да је већи пад каматних стопа забележен код финансијских средстава краћих рочности. Због просечно знатно повећаних пласмана у ову категорију улагања, Банка је у 2014. години на име камате по основу динарских обвезница Трезора приходовала 56.5 милиона динара, а по основу девизних државних записа 13.2 милиона динара (око 109 хиљада евра), за 113% више него у претходној години.

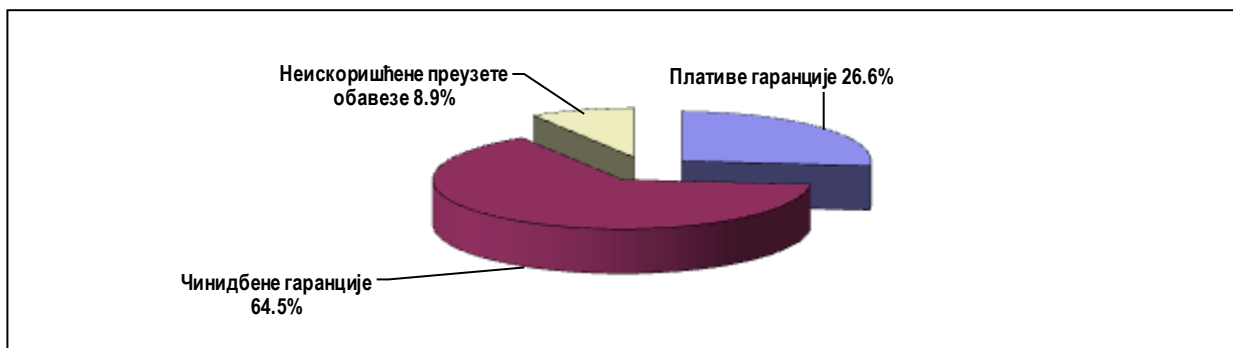
* Од тога 678.6 милиона динара на крају 2014.године заложено као обезбеђење за положене депозите банака у стечају код Банке

ГАРАНЦИЈЕ

Потенцијалне обавезе Банке по основу гаранција, акредитива и других јемстава, као и преузете неопозиве обавезе по основу неповучених кредита и неиздатих гаранција (ванбилансна актива која се класификује), које су на дан 31.12.2014. године износиле 3,108 мил. динара, у односу на крај 2013. године повећане су за 41.4%, што је значајан индикатор појачаног присуства ЈУБМЕС банке у финансијској подршци својим клијентима у условима стално присутних ефеката кризе у реалном сектору.

Обим гаранцијског пословања Банке (гаранције и друга јемства) крајем 2014. године износи 2,832 мил. динара и у структури ванбилансне евиденције учествује са 8.4%. У томе на чинидбене гаранције отпада 2,006 мил. динара, а на плативе преосталих 826 мил. динара. Са становишта валутне структуре, обим динарског гаранцијског пословања износи 1252 мил. динара (31. децембар 2013. године: 752 мил. динара), а девизног 1,580 мил. динара, односно 13.06 милиона евра (31. децембар 2013. године: 11.72 милиона евра).

Структура ванбилансне активе која се класификује, стање на дан 31. децембра 2014. године

Гаранцијско пословање хармонизовано је са пословном политиком ЈУБМЕС банке, која обим ових послова стриктно везује за оквире предвиђене критеријумима управљања ризицима и билансна ограничења, уз придржавање обавезе прибављања ефикасних инструмената обезбеђења латентних потраживања. Како свако преузимање обавеза подразумева и излагање ризицима, Банка је, упркос настојању да на најмању меру сведе могућност да јој гаранције буду протестоване, била принуђена да у протеклој години изврши плаћања по извршеним протестима, услед немогућности групе клијената да измире обавезе које је Банка гарантовала другим кредиторима – корисницима гаранција. Стање ових, „принудно“ извршених пласмана, је незнатно измењено у односу на крај претходне године, а на дан 31.12.2014. године износило је 328 мил. динара.

ДЕПОЗИТНИ ПОСЛОВИ

Укупни депозити положени код Банке, који су на дан 31.12.2014. године износили 8,530 мил. динара (или 70.5 мил. евра), за годину дана су номинално повећани за 1.2%, чиме нису испуњени плански циљеви јачања депозитног потенцијала, стабилизације извора финансирања и повећања тржишног удела Банке у домаћем банкарском сектору, предвиђени нашом пословном политиком. Одржавање депозитне основе се може ипак сматрати релативним успехом, уважавајући кризне услове у којима годинама послује реални сектор, а посебно последице пролећних поплава на привредне делатности и БДП у целини. Депозити у структури укупних обавеза Банке имају доминантно учешће од 93.5%, и чине преко 60% њене билансне суме, што је на нивоу удела на крају 2013. године, а знатно више у односу на крај 2012. године (43% билансне суме).

Основни подаци о структури депозита Банке по категоријама депонената крајем 2013. и 2014. године дати су у следећем прегледу:

Категорије депонената	(000 РСД)				
	31.12.2014.	%	31.12.2013.	%	Индекс 2014/13
Предузећа	2.398.470	28.1%	2.318.274	27.5%	103
Становништво	1.544.715	18.1%	1.693.841	20.1%	91
Јавни сектор	3.369.016	39.5%	2.479.286	29.4%	136
Банке у стечају	813.795	9.5%	990.409	11.8%	82
Остали	404.475	4.8%	940.675	11.2%	43
УКУПНО ДЕПОЗИТИ	8.530.471	100.0%	8.422.485	100.0%	101

Ови подаци указују да су, у амбијенту обележеном кризом ликвидности реалног сектора, депозити корпорација и МСП одржани на новоу из претходне године, а да су депозити јавног сектора знатно повећани, што је веома значајно за ЈУБМЕС банку, као финансијску институцију приоритетно усмерену на корпоративно банкарство, јер се тиме испуњавају претпоставке за раст активности. Истовремено, благо је смањен ниво и удео депозита становништва, а у већој мери депозита осталих категорија депонената.

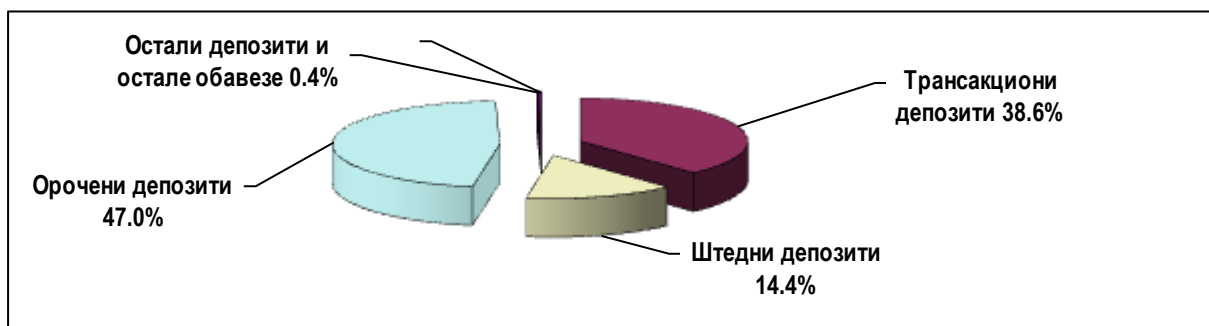
Просечно месечно стање укупних депозита у 2013. години износило је 8,933 мил. динара што је за 52.8% више у односу на месечни просек у 2013. године, односно 108.9% више него у 2012. години.

На крају 2014. године у валутној структури депозита ЈУБМЕС банке депозити у иностраној валути су чинили 60.8% (крајем 2013. године - 47.2%), а динарски 39.2%. Значајна измена валутне структуре депозита последица је великог раста нивоа девизних депозита (30.5%) код свих категорија депонената, са изузетком контролисаног благог пада (9.7%) девизних депозита становништва, а, уз напомену да је забележен и значајно смањење динарских депозита од 24.5% код свих категорија депонената, са изузетком пораста динарских депозита становништва од 27.9%. Са становишта рочне структуре, изузетно је висок удео краткорочних депозита (71.9%).

У 2014. години Банка је примала у депозит орочена динарска и девизна средства правних лица. На динарске депозите плаћала камату у распону од 3.0% до 16.75%, у зависности од периода орочавања. На краткорочне депозите у иностраној валути плаћала је камату по стопи од 1.5% до 4.3% за депозите у еврима, од 0.75% до 1.6% за депозите у америчким доларима. На дугорочне депозите правних лица у еврима плаћана је камата по стопи од 0.5% до 4.8% годишње. На динарске трансакционе депозита правних лица Банка је плаћала камату по стопи до 2.5%, док на њихове девизне трансакционе депозита Банка камату не плаћа.

Напомиње се да је у току прошле године ЈУБМЕС банка плаћала камату на динарске трансакционе депозите грађана по стопи до 1.0%, а на њихове девизне трансакционе депозите по стопи од 0.1% до 0.3%. Истовремено, камата на краткорочне депозите становништва у динарима уговорана је по стопи од 7% до 14.5%, а на депозите у девизама у распону од 0.3% до 4.8%, у зависности од периода орочења и валуте..

Наменска структура депозита положених код Банке 31.12.2014. године

Спремност банака на преузимање ризика у свакодневном пословању нужан је предуслов остваривања позитивног финансијског резултата. Управљање ризицима обухвата процену и мерење изложености ризицима, квантификацију прихватљиве изложености ризицима кроз систем лимита, извештавање и надзор искоришћености лимита, те корективне активности с циљем свођења позиција у оквиру утврђених лимита. Ова функција подразумева адекватно вредновање ризика, наплату цене ризика од клијента, покривање ризика из издвојених резерви, управљање портфолијом ризика и контролу целокупног управљања ризицима. У циљу побољшања пословног резултата, банке се излажу свим ризицима који су подложни квантификацији, а посебно кредитним и тржишним ризицима, прате их, мере и управљају њима придржавајући се униформних стандарда и развијених модела.

Свеобухватни систем управљања ризицима у Банци дефинисан је усвојеним политикама управљања банкарским ризицима и пратећим нормативним актима, те успостављањем лимита за нивое ризика који су прихватљиви за Банку.

Надлежни организациони део за управљање ризиком континуирано прати индикаторе/показатеље појединих категорија ризика, њихову усклађеност са прописаним, односно предвиђеним нивоом, потенцијални утицај очекиваних промена услова пословања (законске промене, тржишни утицаји и др.) на висину изложености Банке, о чему редовно извештава надлежне органе Банке.

Органи Банке и надлежни организациони део перманентно прате промене у законској регулативи, анализирају њихов утицај на висину ризика на нивоу Банке и предузимају мере за усаглашавање пословања и процедура са новим прописима у оквирима контролисаног ризика. Поред тога, увођење нових производа и услуга праћено је потребним тржишним и економским анализама у циљу оптимизације односа прихода и резервисања за процењени реални ризик.

Сви ризици који се могу квантификовати прате се у складу са униформним стандардима и развијеним моделима.

У складу са захтевима регулативе НБС Банка редовно анализира ефикасност у примени усвојених методологија и процедура и, према потреби, коригује постојеће или развија нове приступе у управљању и мерењу појединих врста ризика којима је изложена.

Кредитни ризик. Кредитни ризик је најзначајнији ризик којем је банка изложена и дефинисан је као ризик од негативних ефеката на финансијски резултат и капитал услед неизвршења обавеза дужника. Политиком управљања ризицима предвиђена је максимална заштита Банке од изложености кредитном ризику, док политика пласирања средстава одражава настојање да се кредитни ризик минимизира и сведе у прихватљиве границе, селекцијом кредитних захтева на основу редовних анализа способности актуелних корисника кредита и потенцијалних зајмопримаца да испуне своје обавезе, утврђивањем кредитних лимита и адекватне цене кредита која покрива ризик пласмана, као и уговарањем ревалоризације кредита, заштитне каматне и девизне клаузуле или колатерала, затим дефинисањем поузданог процеса одобравања пласмана и установљавањем ефикасне администрације и праћења пласмана, успостављањем адекватне контроле која се односи на ризик и диверсификацијом пласмана.

Банка је класификовала билансну и ванбилансну активу према утврђеном степену наплативости и финансијском стању клијената, у складу са прописима НБС и својим интерним актима. У складу са усвојеним актима, Банка је идентификовала кредитне ризике и утврдила исправке вредности билансних потраживања, резервисања за губитке по ванбилансним ставкама, као и резерве из добити за процењене губитке.

Банка управља кредитним ризиком на начин да утврђује лимите нивоа кредитног ризика, тако што утврђује границе прихватљивог кредитног ризика у односу на једног, или више дужника или агрегатно на нивоу сегмената портфолија, а према различитим карактеристикама као што су врста производа, привредна грана, интерна класификација. Све изложености се редовно прате у односу на усвојене лимите о чему се редовно извештава.

Банка утврђује потребну резерву за процењене губитке на основу извршене класификације билансне активе и ванбилансних ставки Банке у складу са Одлуком НБС о класификацији билансне активе и ванбилансних ставки банке. Потребна резерва за процењене губитке представља одбитну ставку од капитала Банке утврђеног у складу са Одлуком о адекватности капитала банке.

Максимална изложеност ЈУБМЕС банке кредитном ризику утврђена је на крају 2014. године у износу од 122.1 мил евра, односно 14,766 мил. динара (билансна актива која се класификује: 9,951 мил. динара; ванбилансне ставке које се класификују: 4,815 мил. динара), што је за 42.22% више него крајем претходне године. По основу прописаних одбитних ставки умањена је основица за обрачун посебне резерве за 2,897.4 мил. динара, тако да износи 11,868.2 мил. динара.

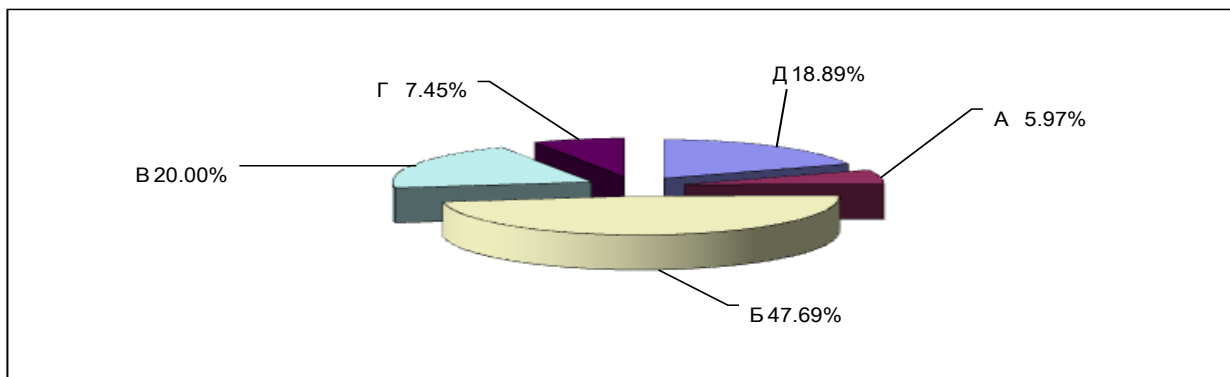
На основу класификације потраживања према регулативи НБС, укупно обрачуната посебна резерва за покриће потенцијалних губитака по пласманима клијентима износила је на дан 31.12.2014. године 3,338 мил. динара, чиме је увећана за 12.83% у односу на крај 2013. године. Потребна резерва крајем 2014.године износила је 2,086.7 мил. динара, за 73 мил. динара мање него 31.12.2013. године. Смањење потребне резерве није резултат побољшања квалитета кредитног портфолија, већ је резултат суспензије дела камате и увећања исправке вредности проблематичних изложености. Релативно висок ниво потребне резерве последица је високог удела проблематичних кредита (*NPL*) у укупним кредитним пласманима Банке, који је износио 32.98%, док је овај показатељ на нивоу банкарског система Србије имао вредност од 20.82%.

Будући да обрачуната посебна резерва надмашује потребну резерву, ЈУБМЕС банка спада у ред поузданих пословних банака које конзервативно валоризују кредитни ризик.

На дан 31.12.2014. године укупна издвајања за покриће кредитног ризика (исправке вредности, резервисање и потребна резерва) била су на нивоу од 22.83% вредности aktive која се класификује (годину дана раније: 28.81%).

У структури билансне и ванбилансне aktive која се класификује (у бруто износу) пласмани са ниским ризиком (А и Б категорија) учествују са 53.66%, док учешће категорија В, Г и Д у укупној класификованој активи износи 46.34%. Са крајем 2013. године пласмани класификовани у категорије А и Б чинили су 23.77%, а у категорије В, Г и Д 76.23% укупних пласмана. Са 31.12.2014. године увећано је учешће потраживања у Б категорији, што је последица пораста депозита пласираних страним банкама, а смањено учешће у свим осталим категоријама у односу на крај 2013. године.

Структура кредитног портфолија по категоризацији НБС на дан 31. децембра 2014. године

Кредитно девизни ризик. Овај ризик представља могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал банке услед промене курса динара на финансијском тржишту, која може имати утицаја на кредитну способност дужника. Повишен девизни ризик констатује се код дужника за које се утврди да би промена вредности домаће валуте довела до значајног пада њихове кредитне способности, или за које банка није у могућности да изврши адекватну процену изложености према овом ризику.

Пласмани Банке правним лицима изложеним повишеном утицају девизног ризика повећани су за 13.71%, са 2,254,5 милиона динара на крају 2013, на 2,563,6 милиона динара на дан 31.12.2014. године.

Ризик ликвидности. Банке су изложене дневним обавезама по основу расположивих новчаних средстава из трансакционих депозита, текућих рачуна, доспелих депозита, повлачења кредита, камате и марже. Усаглашеност рочне структуре aktive и пасиве, али и контролисана неусаглашеност њихових доспећа, фундаменталне су за управљање ликвидношћу. Уважавањем ових начела онемогућава се

неумерено финансирање дугорочних пласмана из краткорочних извора, обезбеђује се измиривање обавеза из средстава ликвидних у кратком року, а ризик ликвидности се знатно смањује.

У складу са регулаторним захтевима, Банка је показатеље ликвидности одржавала на нивоу изнад 1.00 тј. изнад 0.70 (ужи показатељ ликвидности). У циљу боље заштите од ризика ликвидности, Банка је утврдила интерни лимит показатеља ликвидности који износи најмање 3.00, као и интерни лимит ужег показатеља ликвидности који износи најмање 1.50. Просечна месечна вредност показатеља ликвидности је у четвртном кварталу била испод интерно прописаног минималног нивоа, што важи и за просечну месечну вредност ужег показатеља ликвидности. Оваква ситуација је примарно последица значајних износа депозита правних лица који су у том периоду доспевали у року од месец дана. Показатељ дневне ликвидности Банке у 2014. години кретао се у распону од 1.90 до 4.93, док се ужи показатељ ликвидности кретао у распону од 1.06 до 4.29. Са 31.12.2014. године, показатељ ликвидности износио је 2.09, док је вредност ужег показатеља ликвидности износила 1.64.

Пласмани који се могу сматрати примарном резервом ликвидности Банке (састоје се од готовине у благајни и средстава на рачунима Банке, пласмана код домаћих и иностраних банака на рокове до 7 дана, вишкова ликвидних средстава код НБС и обавезне резерве код НБС) са 31.12.2014. године износе 5,539.2 мил. динара и чине преко 39.3% укупне билансне суме Банке..

Секундарне резерве ликвидности Банке састоје се од неризичних репо пласмана, девизних и динарских обвезница Трезора, обвезница старе девизне штедње и обвезница Републике Ирак. Пласмани који се могу сматрати секундарном резервом ликвидности износили су крајем 2014. године 532.1 мил. динара, односно 3.8% билансне суме Банке.

Девизни ризик. Девизни ризик подразумева изложеност Банке ефектима промене курса страних валута у случају опште неуравнотежености девизне позиције (различитих нивоа девизне aktive и пасиве), као и у случају неуравнотежености позиције у појединачним валутама. Показатељ девизног ризика Банке се у току 2014. године кретао између 2.30% и 14% тзв. отворене девизне позиције у односу на капитал, да би 31.12.2014. године износио 8.41%, уз укупну отворену девизну позицију Банке од 215.7 мил. динара. У складу са регулаторним захтевима НБС, максимално дозвољени ниво показатеља у току 2014. године био је 20%. Структуру укупне девизне позиције Банке чине дуге позиције у свим валутама, у складу са потребама девизне ликвидности. Обазривим управљањем дугом девизном позицијом остварене су нето позитивне курсне разлике, које (укључујући добитке по основу валутно индексиране имовине) износе 54.9 мил. динара..

Уважавајући значај волатилности паритета динара у односу на корпу валута у билансима Банке, прати се *VaR (Value at Risk)* структурног девизног ризика (уз уважавање тенденција у кретању паритета у последњих 250 радних дана и периодом предвиђања од 10 радних дана), који бележи пад у односу на крај претходне године, што је последица смањене волатилности курса страних валута. Поред тога, у Банци се разматра и стресни сценарио промене паритета динара за $\pm 10\%$.

Каматни ризик. Банка води политику квантификације каматног ризика пласмана и његове минимизације утврђивањем различитих нивоа каматних стопа у зависности од ризика пласмана, рока кредитирања, средстава обезбеђења уредне отплате кредита, исказа (динарског или девизног) кредита и сл. Каматни ризик је најизраженији код пласмана са фиксном каматном стопом уговорених на дуже рокове, због чега се дугорочни пласмани уговарају углавном уз предвиђање могућности измене иницијално уговорених каматних стопа. Како је највећи део средстава Банке пласиран на рок до дванаест месеци, каматни ризик је сведен на веома низак ниво. Ризик од промене каматних стопа уублажава се коришћењем прихватљивих каматних стопа, на основу којих монетарна средства и обавезе могу да се ревалоризују за врло кратко време и сваки ризик од промена каматних стопа постаје материјално незначајан. Каматно осетљива средства и обавезе се исказују у књиговодственим износима и разврставају на основу доспећа пласмана и обавеза, односно на бази преосталог доспећа до рока уговорене промене каматне стопе.

Евидентирани су негативни диспаритети бруто каматно осетљиве aktive у односу на каматно осетљиву пасиву у динарима у рочним оквирима до 1 месеца. Код пословања у EUR, евидентирани се негативни диспаритети бруто каматно осетљиве aktive и обавеза у три рочна оквира до 12 месеци (до 1 месеца, од 1 до 3 месеца и од 6 месеци до 1 године), што за резултат има и негативан кумулативни

диспаритет у свим рочним групама у овој валути. Код USD су евидентирани негативни диспаритети у свим рочним оквирима од 1 месеца до 5 година. Банка је осетљива на пад динарских каматних стопа за све анализиране рочне оквири осим рочног оквира до 1 месеца, као и на раст каматних стопа у USD за све рочне оквири до 5 година, изузев првог рочног оквира. Банка је такође осетљива на раст каматних стопа у EUR за све рочне оквири до 12 месеци односно осетљива на пад каматних стопа у свим другим преосталим рочним оквирима.

Ценовни ризик. Укупна тржишна вредност портфолија тржишних пласмана Банке на 31.12.2014. године износи 33.7 мил. динара, а састоји се од дужничких хартија од вредности (обвезница Републике Србије и обвезница Републике Ирак), акција котираних на Београдској берзи и *swar* уговора са НБС.

С обзиром на висок ценовни ризик пласмана у хартије од вредности, у примени је и раније уведени систем праћења и анализе изложености Банке ризицима пласмана у тржишне хартије од вредности који се заснива на *VaR* методологији, као и на стресним сценаријима који се испитују ради сагледавања утицаја потенцијалних екстремних кретања на тржишту. Посматрано по врсти активе, у односу на вредност позиције нешто значајнији ризик се евидентира код *swar* уговора са НБС, због волатилности курса EUR/RSD.

Ризик земље. Банка је, као и претходних година, наставила да финансијски подржава своје корпоративне клијенте приликом извођења инвестиционих радова у иностранству, због чега је, у складу са прописима, примењивала раније успостављени систем процене и управљања ризиком земље. Ризик земље је анализиран у процесу управљања кредитним и тржишним ризиком, чиме су утврђени додатни лимити за пласмане Банке у поједине земље и за финансијску подршку пословима њених клијената.

Банка је у својим пласманима са крајем 2014. године била значајније изложена према Немачкој, Италији, Француској, Белгији, Шпанији, Алжиру, Руској Федерацији, САД, Швајцарској и БиХ. Сви пласмани изложени ризику земље део су банкарске књиге, изузев незнатне изложености (78 хиљада динара) према Републици Ирак, која је део трговачке књиге. У укупним ризичним пласманима Банке, пласмани изложени ризику земље учествују са 2,925 мил. динара непокривене изложености у бруто износу, од чега се 24.27% односи на Немачку (интерна категорија *Ab*), 19.08% на Италију (*C*), 17% на Француску (*Ba*), 14.38% на Белгију (*Ba*), 7.38% на Шпанију (*C*), 5.54% на Алжир (*D*), 3.64% на Руску Федерацију (*C*), 3.44% на САД (*Ba*), 3.01% на Швајцарску (*Ab*), док се 1.44% односи на БиХ (интерна категорија *Da*).

Пласмани по основу есконта девизних потраживања чине 11% пласмана Банке изложених ризику земље, што је у апсолутном износу на дан 31. децембра 2014. године 321.6 мил. динара. Од овог износа на изложености Алжиру односи 162.0 мил. динара, на изложености БиХ 53.9 мил. динара, и на изложености Русији 105.7 мил. динара.

Ризици изложености и улагања. Банка води рачуна о регулаторној усклађености показатеља ризика изложености и ризика улагања, и спровођењем одговарајућих активности (предвиђених релевантим процедурама и одлукама о одобравању кредита и улагањима у финансијску и нефинансијску имовину) обезбедила је усклађеност својих пласмана и улагања са показатељима пословања прописаним од стране НБС. У складу са процедурама о управљању ризицима, Кредитни одбор утврђује лимите, односно концентрацију пласмана по појединим правним лицима или групи повезаних лица, као и лицима повезаним са Банком, док Управни одбор обезбеђује усклађеност изложености Банке са прописаним лимитима, односно да збир свих великих изложености Банке не буде већи од 400% њеног капитала, као и да укупна изложеност Банке према лицу повезаном са Банком не буде већа од 5.0% капитала (укупно не већа од 20% према свим лицима повезаним са Банком), односно 25.0% капитала према једном лицу или према групи повезаних лица. Укупна изложеност према свим лицима повезаним са Банком на крају 2014. године била је 34.8 мил. динара, односно 2.71% регулаторног капитала (крајем 2012. године: 1.22% %), док је збир великих изложености Банке износио 6,609.6 мил. динара, односно 260.64% регулаторног капитала (крајем 2013. године: 130.93%)

У складу са регулативом НБС, редовно се прате сва улагања Банке, у циљу да се обезбеди да улагање у једно лице које није у финансијском сектору не пређе 10% капитала Банке, као и да улагања Банке у лица која нису у финансијском сектору и улагања у основна средства Банке не пређу 60% њеног капитала. Укупни трајни улози Банке (улози у основна средства и улагања у лица која нису у финансијском сектору) са

31. децембром 2014. године износе 1,347.3 мил. динара и представљају 53.13% регулаторног капитала Банке. Овај показатељ се повећао у односу на 2013 годину (47.74%), услед смањења вредности регулаторног капитала.

Усклађеност показатеља пословања са прописаним критеријумима. Банка је у току целе 2014. године прописане показатеље пословања усклађивала са критеријумима предвиђеним Законом о банкама. Сви показатељи пословања Банке су знатно повољнији од прописаних критеријума.

Коефицијент адекватности капитала Банке који се, према домаћим прописима, израчунава као однос капитала и билансне и ванбилансне активе које се класификују са гледишта ризика, износио је на крају 2013. године 29.01% (на крају 2013. године 42.85%). Перманентно висок ниво адекватности капитала резултат је одређења ЈУБМЕС банке за сигурне пласмане и конзервативније вођење кредитне политике. Напомиње се да је просек показатеља за банкарски сектор Србије на дан 31.12.2014. године износио 19.9%.

Показатељи пословања ЈУБМЕС банке у периоду 2012 – 2014. године

	НАЗИВ ПОКАЗАТЕЉА	31.12.2014.	31.12.2013.	31.12.2012.	Прописани критеријуми
1.	Капитал (евра)	41.012.473	48.493.311	47.002.716	Мин. 10.0 мил. евра
2.	Показатељ адекватности капитала (капитал / ризична актива)	29.01%	42.85%	44.69%	Мин. 12%
3.	Улагања Банке у основна средства и небанкарска правна лица	52.13%	47.74%	29.95%	Макс. 60% капитала
4.	Изложеност према лицима повезаним са Банком	2.71%	1.22%	2.50%	Макс. 20% капитала
5.	Показатељ великих изложености према клијентима Банке	260.64%	50.94%	66.56%	Макс.400% капитала
6.	Показатељ ликвидности (L ₂)	2.09	4.74	4.84	Мин. 1
7.	Показатељ девизног ризика	8.41%	7.49%	13.93%	Макс. 20% капитала

ПЛАТНИ ПРОМЕТ

Динарски платни промет

У 2014. години, у условима трајне економске кризе, забележено је повећање обима платног промета у домаћем платном систему за 15.4% у односу на 2013. годину, уз 7% већи број трансакција него претходне године и приходе остварене по основу провизије за обављање платног промета у висини од 24 мил. динара, што надмашује износ планираних годишњих прихода и више је за 28.34% у односу на претходну годину.

Преко рачуна Банке је током извештајног периода, кроз 314,247 трансакција, реализован промет у вредности од 367 млрд. динара (2013. године: 318 млрд. динара). Преовлађујући удео у волумену извршених плаћања, око 89.43%, односи се на плаћања извршена кроз систем RTGS (у 2013. години: 91.6%).

Платни промет са иностранством

Током 2014. године кроз банкарски регистар је евидентирано укупно 49,440 налога (44,499 у току 2013. године), док је противвредност бруто промета преко рачуна Банке код банака у иностранству износила 385.6 мил. евра, што је за 74.2 мил. евра, односно за 24% више него претходне године.

Банка је као и претходних година, и током 2014. године клијентима пружала пуну подршку и помоћ у вези са отварањем како ностро тако и лоро акредитива.

По налозима правних лица извршено је 4,232 плаћања (2013. године: 5,146), у противвредности од 99.5 мил. евра, скоро 70% више него у 2013. години. Истовремено, преко девизних рачуна ЈУБМЕС банке код иностраних кореспондентских банака извршена је 2,622 наплата (2013. године: 2,561 наплата) у вредности од 112.2 мил. евра, односно за преко 69% више него претходне године.

Трансфери новца. Настављена је пословна сарадња са аустралијском компанијом *Beo-Export Australia Pty Ltd.* на пројекту „*My Land*“ у вези сервисирања дознака физичких лица. Ова заједничка понуда заузима водеће место на аустралијском тржишту у пословима трансфера новца по налозима физичких лица у Србију и околне државе – Македонију и Црну Гору. Број дознака достигао је 7,027 налога (у 2013. години: 6,637 налога), уз остварени промет од 3.95 мил. евра, што је за 17.2% више него 2013. године, чиме је укупан промет остварен од закључења уговора са аустралијским партнером достигао 21.6 мил. евра.

Трансфери дознака физичких лица посредством компанијом *Dek - Co UK Ltd T/A PayDek, London* реализују се преко исплатних пунктова ЈУБМЕС банке и домаће партнерске банке. Како је реч о недавно успостављеној сарадњи, сервисирање је мањи број трансфера.

ПОСЛОВАЊЕ СА СТАНОВНИШТВОМ

Банка је у 2014. години, као и неколико претходних година, пружала и унапређивала следеће банкарско-финансијске услуге својим индивидуалним клијентима:

- прикупљање средстава од грађана путем штедње, динарских и девизних депозита, наменских рачуна за купопродају обвезница старе девизне штедње, обвезница трезора и акција,
- услуге динарског и девизног платног промета,
- девизно валутне, односно мењачке послове,
- вођење текућих и жиро рачуна грађана,
- услуге платног промета путем сервиса Home banking (интернетом) и mBanking (мобилним телефоном),
- издавање платних картица, као и укључивање корисника картица у SMS систем обавештавања.
- пласирање средстава грађанима, одобравањем краткорочних и дугорочних кредита, и
- услуге издавања сефова и остали трезорски послови.

Рачуни грађана и девизна штедња. Банка поред текућих рачуна грађана у својој понуди има и штедне и наменске рачуне грађана који обухватају динарске штедне улоге по виђењу, орочене штедне улоге, наменске депозите за куповину акција у процесу приватизације, наменске рачуне за купопродају акција и наменске депозите за оснивање привредних друштава.

Промет по текућим рачунима грађана износио је 1,514 милиона динара, чиме је у односу на претходну годину забележено повећање од 9.2% (2013. године: 1,386 мил. динара).

Стање укупне девизне штедње по свим девизним рачунима физичких лица на дан 31. децембра 2013. године износи 12.7 милиона евра (31. децембар 2013. године: 14.7 милиона евра).

Девизни штедни улози, стање на дан 31.децембра 2013. и 2014. године
(у еврима)

	<u>31.12.2014.</u>	<u>31.12.2013.</u>
Наменски девизни рачуни	101,970	377,840
Девизни штедни улози по виђењу	2,498,698	2,049,069
Орочени девизни штедни улози:		
до 3 месеца	1,243,940	1,252,899
до 6 месеци	1,196,372	1,271,232
до 12 месеци	5,712,214	7,207,283
до 24 месеца	1,906,696	2,494,998
Укупно:	12,660,890	14,653,321

Девизни платни промет физичких лица и мењачки послови. Промет у страним валутама у извештајном периоду износио је 37.5 мил. евра, у динарској противвредности: 4,5 млрд динара, што је за 24% више него претходне године. Највећи део промета остварен је у еврима, док су остале валуте биле заступљене у мањем износу.

Укупан промет девизне ефикативности по мењачким пословима износи у извештајном периоду, у динарској противвредности 102.3 мил. динара (јануар – децембар 2013. године: 145.7 мил. динара). Промет у еврима најзначајнији је и код мењачких послова – по обиму (768 хиљада евра) и броју трансакција. Пад промета је и очекивана последица објективно више конкурентности услова понуде овлашћених мењача.

Платне картице. У оквиру пословања са платним картицама Банка својим клијентима нуди:

- дебитне картице – *DinaCard* дебитна и *VISA Electron*
- кредитне картице – *DinaCard* кредитна и *VISA Classic*
- пословне картице – *DinaCard* пословна и *VISA Business*
- интернет картице – *VISA Virtuon*

Укупно одобрен оквирни кредит по кредитним картицама Банке износи на дан 31. децембра 2014. године 84.45 мил. динара, од чега је у потрошњи на дан извештаја било 41.73 мил. динара.

Остали послови са грађанима. Банка такође пружа и услуге издавања сефова грађанима и правним лицима (крајем 2014. године издато 1,039 од 1,236 уграђених сефова), услуге дневно-ноћног трезора, као и 24-часовне услуге банкомата (*ATM – Automatic Teller Machine*).

Банка обавља и послове заступања у осигурању, сходно уговорима закљученим са једним од водећих домаћих друштава, по пословима животног и неживотног осигурања.

Територијална мрежа. На основу одговарајућих одлука Управног одбора, Банка је почетком септембра месеца отворила истурени шалтер у просторијама Универзитета "*Singidunum*", нудећи услуге у области послова са становништвом у складу са уговором о пословно техничкој сарадњи закљученим са тим Универзитетом, док је средином децембра почела са радом експозитура у центру Београда (улица Браће Југовића), у којој се обајају сви послови са становништвом (изузев издавања сефова), као и послови платног промета са правним лицима. Почетком 2015. године отворена је прва јединица територијалне мреже ван Београда - Експозитура у Лучанима.

Комисиони послови. Влада Краљевине Норвешке одобрила је 2001. године средства донације у висини од 2.0 мил. немачких марака за реализацију Пројекта Реконструкција иригационих система у Србији. У складу са потписаним споразумом о разумевању од 17. априла 2002. године између IMG Србија, Савезног министарства за економске односе са иностранством СРЈ (правни следбеник: Канцеларија за економске интеграције), Југословенске банке за међународну економску сарадњу (правни следбеник: ЈУБМЕС банка а.д. Београд) и Покрајинског фонда за развој пољопривреде, Нови Сад, од ових средстава створен је револвинг фонд за кредитирање реконструкције и набавке нових средстава за наводњавање као и друге намене у области пољопривредне производње. Преко Банке, која је ангажована на финансијској реализацији овог пројекта, реализовано је 932 кредита, укључујући 28 кредита одобрених у току 2014. године.

Остварени приходи од накнада из послова са становништвом у 2014. години су за 18.3% виши него у претходној години.

ФИНАНСИЈСКА САРАДЊА СА ИНОСТРАНСТВОМ

Кредитна линија Владе Републике Италије. Влада Републике Италије прихватила је Банку као једну од домаћих посредничких банака за реализацију одобрене кредитне линије, с чим у вези је НБС, у својству агента, 2011. године са Банком закључила посреднички финансијски уговор. У извештајном периоду настављене су активности на селекцији потенцијалних корисника кредита из средстава те кредитне линије.

Наплата комерцијалних потраживања домаћих поверилаца од Република Кубе. ЈУБМЕС банка је у дужем низу година ангажована у активностима у циљу наплате кредитних потраживања цивилних комерцијалних поверилаца из Србије од кубанских дужника. Сходно мандатима поверилаца и свом статусу номиноване институције у материји наплате у складу са билатералним документима донетим на заседањима мешовитих комисија, Банка одржава сталну комуникацију са домаћим повериоцима, *Banco Nacional de Cuba (BNC)*, државним органима Кубе, ДКП Србије у тој земљи и надлежним ресорима Владе Србије, са домаћим банкама и другим релевантним институцијама. Контакти су првенствено усмерени на припрему услова за спровођење експертских преговора са номинованом институцијом са кубанске стране, на утврђивање статуса инструмената обезбеђења наплате потраживања и прибављање комерцијалне и финансијске документације, као и државних докумената неопходних за реализацију наплате потраживања вишемилионске вредности.

У извештајном периоду ЈУБМЕС банка је наставила са проактивним деловањем у циљу регулисања материје наплате комерцијалних кредитних потраживања цивилног сектора поверилаца из Србије од кубанских дужника сходно мандатима поверилаца и у статусу номиноване институције у материји наплате у складу са билатералним документима донетим на заседањима Међувладине комисије двеју земаља. Потраживања српских поверилаца од кубанских дужника заснована су на пословима у оквиру тзв. Здравственог кредита из 1983. године и Споразума о зајму од 200 милиона УСД, реализованим преко *INEX-Interexport* АД Београд и укључују девет учесника у извозу.

Администрирање потраживања цивилног сектора поверилаца од Ирака. У склопу ових послова које обавља од 2002. године, ЈУБМЕС банка је и током 2014. године, поступајући у своје име, а по налогу и за рачун правних следбеника комерцијалних поверилаца Ирака по основу извршеног извоза робе и изведених радова из цивилног сектора (1984-1990. године), посредством првокласних иностраних кастоди друштва, продавала и трансферисала нове обвезнице Републике Ирак. У току године власницима обвезница је распоређена и камата која је наплаћена о полугодишњим доспећима од емитента, Републике Ирак.

Стручне службе пружају информације органима Банке и њеним правним заступницима, судовима, вештацима и другим надлежним лицима, у вези са споровима који се односе на администрирање комерцијалних потраживања од Ирака и на дужничко - поверилачке односе учесника у пословима са Ираком.

Кореспондентско банкарство. Банка размењује и одржава размењене *SWIFT* шифре по *RMA* моделу са 217 кореспондентских банака, у складу са потребама надлежних организационих делова Банке и важећом процедуром.

Имајући у виду да је ЈУБМЕС банка дугогодишњи претплатник *Bankers Almanac*-а, који у “*on line*” форми презентује податке о Банци преко Интернета, ову фирма се редовно контактира у циљу ажурирања свих података и документације везане за Банку. За потребе Банке, претражује се документациона база интернет *Bankers Almanac* сервиса, ради прибављања података о другим банкама. Банка користи и базе података овог еминентног провајдера, које претражује у склопу послова везаних за спречавање прања новца и финансирања тероризма.

ЈУБМЕС банка одржава редовне контакте са значајним иностраним банкама, првенствено са својим водећим кореспондентима, као и са међународним финансијским институцијама заинтересованим за финансирање међународне трговине и послова корпоративних клијената у Србији. Са низом банака одржава се редовна комуникација, везана за размену информација, контролних и других докумената.

Банка има отворене контокорентне девизне рачуне код 14 првокласних иностраних банака, а крајем године је отворила контокорентни рачун у валути евро код *Banco Santander S.A., Madrid*

НАЈВАЖНИЈЕ КОРЕСПОНДЕНТСКЕ БАНКЕ

БЕЛГИЈА

KBC Bank N.V., Brussels

ИТАЛИЈА

Intesa SanPaolo S.p.A., Milan

НЕМАЧКА

*Commerzbank AG, Frankfurt/Main
Deutsche Bank AG, Frankfurt/Main*

ФРАНЦУСКА

Société Générale, Paris

АУСТРАЛИЈА

Commonwealth Bank of Australia, Sydney

ШВАЈЦАРСКА

UBS AG, Zurich

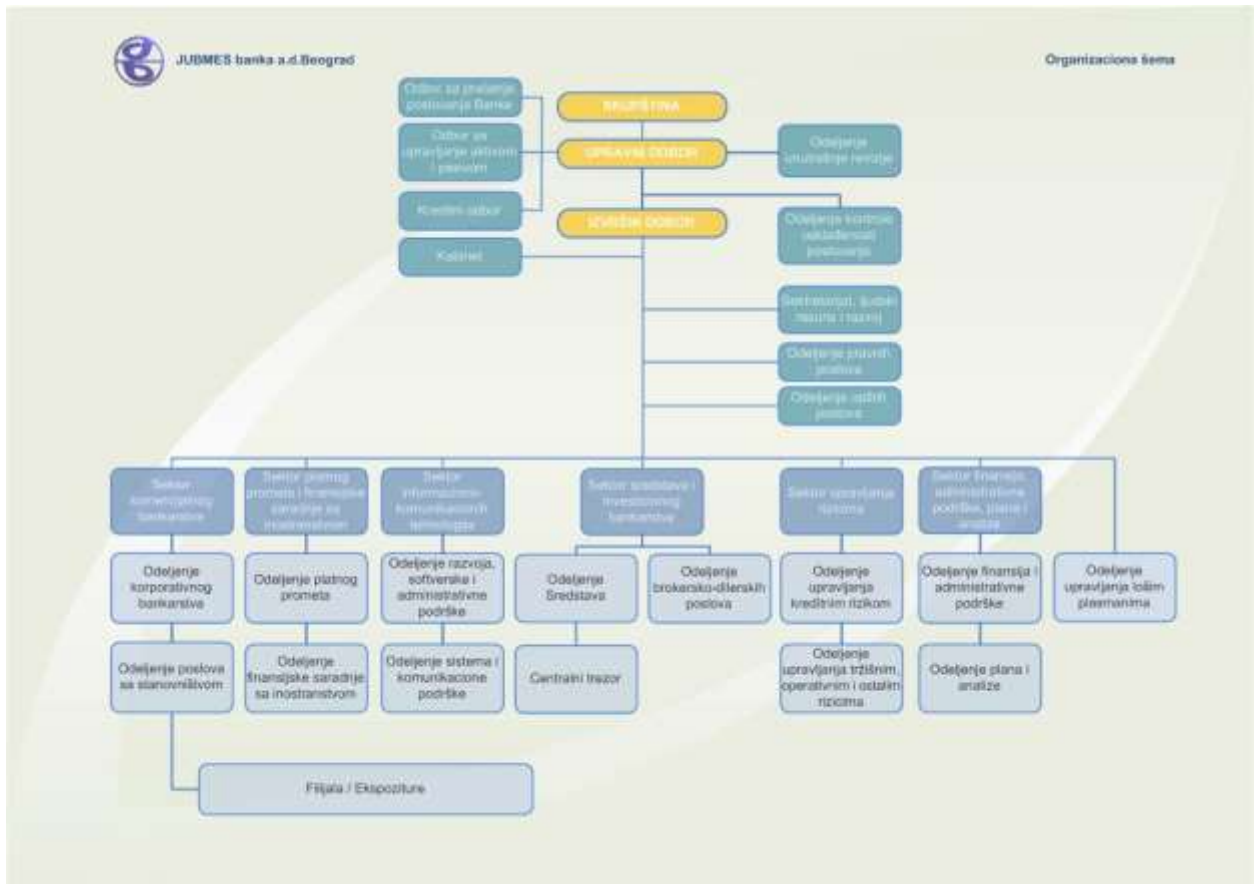
САД

Deutsche Bank Trust Company Americas, New York

ШПАНИЈА

Banco Santander S.A., Madrid

ЈУБМЕС БАНКА А.Д. БЕОГРАД - ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА БАНКЕ

УСКЛАЂЕНОСТ ПОСЛОВАЊА

У раду надлежног организационог дела Банке за праћење усклађености пословања спроводе се три основне групе активности:

- Послови спречавања прања новца и финансирања тероризма;
- Послови контроле усклађености пословања, и
- Послови праћења и процене ризика усклађености пословања.

Спречавање прања новца и финансирања тероризма (СПН/ФТ). Свакодневне активности у овој групи послова у надлежности су овлашћеног лица и обухватају пријављивање Управи за спречавање прања новца (Управа) готовинских трансакција изнад утврђеног износа, одговоре на упите Управе о рачунима и трансакцијама правних и физичких лица, континуирано праћење трансакција ради дефинисања уобичајеног понашања клијената ради лакшег уочавања трансакција са елементима сумње, као и састављање забелешки о лицима и трансакцијама које дају основу сумње на прање новца и/или финансирање тероризма.

У складу са Законом о спречавању прања новца и финансирања тероризма (Закон) обавља се редовна месечне контроле рада овлашћеног лица и непосредна месечна контрола, по методу случајног узорка, у организационим деловима у којима се успостављају, односно реализују пословни односи са странкама или извршавају трансакције, и дају налози за предузимање корективних мера у случају евентуално утврђених пропуста.

На захтев НБС достављен је годишњи извештај о извршеној унутрашњој контроли спровођења Закона и анализа ризика од прања новца и финансирања тероризма (ПН/ФТ) за 2013. годину.

У току 2014. године, Управи је пријављено 713 готовинских трансакција изнад утврђеног износа, а достављене су и 4 пријаве о трансакцијама са основама сумње у прање новца. Такође, анализирано је 3,243 неуобичајене трансакције по основу високог износа, неуобичајеног начина извршења, вредности или повезаности трансакција које немају економски или правно основану намену, нису усаглашене или су у несразмери са уобичајеним односно очекиваним пословањем странке и, према потреби, уз сарадњу са непосредним извршиоцима трансакција, сачињене белешке о утврђивању основа и сврхе трансакција.

Током године, извршене су шестомесечне рекласификација клијената Банке.

Извршни одбор Банке је усвојио нову Одлуку о Листи индикатора за препознавање лица и трансакција за које постоје основи сумње на прање новца и финансирање тероризма.

Усвојена је нова верзија Процедуре СПН/ФТ којом је поред уведених прецизаних описа обавеза свих запослених који раде непосредно са клијентима и на извршавању трансакција, у циљу квалитетнијег обављања послова СПН/ФТ..

Контрола усклађености пословања. У склопу редовних активности, које се огледају кроз сарадњу са другим организационим деловима Банке, достављају се информације о новим прописима, сарађује се на комплетирању СПН/ФТ документације за потребе кореспондентских односа са банкама из земље и иностранства, као и на уређивању досијеа клијената Банке у складу са Законом. Редовно се размењују подаци на Форуму Привредне коморе Србије (ПКС) за преварне радње у банкама и размењују информације са банкама чланицама Форума за превенцију злоупотреба у кредитним пословима ПКС, а по потреби уносе подаци у Црну листу и *Watch* листу и консултују базе података *Bankers Almanac Accuity* и *Bankers Almanac Institution Search*.

На предлог надлежног организационог дела органи управљања су у току прошле године, поред извештаја о раду у тој области, усвојили и следећа акта:

- Анализа ризика од прања новца и финансирања тероризма за 2013.годину;
- Програм праћења усклађености пословања за 2014.годину, и
- Програм стручног образовања, оспособљавања и усавршавања запослених који раде на пословима СПН/ФТ за 2014. годину.

Надлежни организациони део је спровео низ активности у склопу захтева Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности Републике Србије у делу обраде података о личности приликом пружања услуга и других банкарских производа странкама и учествовао у изради

информације и потребној комуникацији везаној за припрему за спровођење Закона о усаглашеном опорезивању иностраних рачуна америчких држављана (FATCA).

У току године попуњен је обједињени комплексан табеларни преглед обраде података о личности коју врше запослени у Банци према Закону о заштити информација од јавног значаја и заштити података о личности, сачињен и попуњен нови Упитник о СПН/ФТ и процедуром „Упознај свог клијента“ (KYC), по новом моделу *Wolfsberg* групе

Обука запослених у Банци вршена је у складу са Законом и интерним актима Банке.

Праћење и процена усклађености пословања. Ризик усклађености пословања, према постојећој методологији Банке, идентификује се, мери и контролише крајем сваке године, на основу самопроцене могућности наступања, извршене од стране директора организационих делова Банке. Процена вероватноће наступања ризика усклађености пословања подразумева редовно годишње анкетирање, путем упитника, директора организационих јединица и чланова Извршног одбора Банке.

На основу процене вероватноће наступања ризика усклађености пословања спроведене у току 2014. године може се констатовати да се преко 80% оцена могућности наступања ризика од санкција регулаторног тела и од финансијског губитка кретало у распону од “веома малог до средњег”, за репутациони ризик процена је била на нивоу од “веома малог до малог” ризика. Само 19% могућих ризика од санкција регулаторног тела, односно 11% ризика од финансијских губитака је процењено као “велики ризик”. Изложеност ризицима усклађености пословања је предмет редовног извештавања у Банци.

У Банци се редовно евидентирју настали ризици усклађености пословања. Поред редовног извештавања, у случају када се процени да недостаци који су утврђени приликом вршења контроле могу да имају за последицу наступање ризика, органи управљања Банке се ванредно и промптно извештавају. У току 2014. године није било потребе да се органи управљања Банке извештавају о појави претходно наведених ризика.

АКТИВНОСТИ ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА

Развој Банке заснива се на континуираном увођењу нових производа и технологија. С тим у вези, основни сегмент активности у овом процесу чини истраживање тржишта, као полазна основа за увођење нових производа, као и континуирано праћење развоја и примене нових технологија у банкарским процесима. У том смислу Банка перманентно истражује тржиште, спровођењем следећих група истраживања:

- истраживање позиционираниости Банке (најмање једном годишње);
- истраживање конкуренције (континуирано);
- истраживања у домену привреде и великих система (рад са привредом);
- истраживања у домену становништва (рад са физичким лицима);
- истраживања везана за производе и услуге на тржишту, и
- истраживања по потреби организационих делова.

Истраживање подразумева системско прикупљање периодичних и других извештаја осталих банака, као и финансијских институција региона и оцену њихове профитабилности, рентабилности и ликвидности пословања, сагледавање производа и услуга које се нуде, као и њихових тржишних цена.

ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНА ТЕХНОЛОГИЈА

Информациони систем представља окосницу стабилног и сигурног пословања и значајан је елемент функционисања Банке. Адекватно управљање информационом системом обезбеђује да Банка поседује функционалности, капацитете и перформансе неопходне за пружање одговарајуће подршке пословним процесима.

Својом улогом да обезбеђује благовремене, тачне и потпуне информације, информациони систем ствара предуслове за доношење пословних одлука, ефикасно обављање пословних активности и управљање ризицима, односно за сигурно и стабилно пословање и управљање Банком.

Због дисперзије банкарских послова и велике количине података који се свакодневно креирају, неопходно је да информациони систем буде поуздан и сигуран. Овај захтев је од суштинске важности, како за руководство, тако и за клијенте Банке. Да би била конкурентна у области пружања финансијских услуга, Банка мора да константно развија и унапређује свој информациони систем, јер само тако може да прати развој нових производа и услуга на финансијском тржишту.

Најважније активности које се извршавају кроз управљање информационом системом односе се на:

- обезбеђење поверљивости, интегритета и расположивости информационог система Банке, све у складу са стратегијом за управљање оперативним ризицима и стандардом *ISO 27001:2013*;
- развој и имплементацију нових софтверских решења која ће омогућити увођење нових банкарских производа и обраду података за потребе управљања ризицима, контроле и праћења клијената, усклађености пословања Банке и извештавања;
- развој и имплементацију нових системских и комуникационих платформи у циљу подршке банкарским процесима, и
- праћење и развој нових технологија и знања, обука и стално стручно усавршавање запослених у Сектору информационо-комуникационих технологија.

У складу са Стратегијом развоја информационог система ЈУБМЕС банке, свакодневним растом обима посла, законским прописима, увођењем нових производа и услуга и растом нивоа аутоматизације и оптимизације пословања, константно се прати, развија и осавремењује информациони систем Банке.

Информациони систем Банке усклађен је са Одлуком НБС о минималним стандардима управљања информационом системом финансијске институције, којом су уређени следећи сегменти информационог система:

- Управљање информационом системом, одговорност, нормативно регулисање и компетентност запослених у сектору информационог система;
- Управљање ризиком информационог система, административна, техничка и физичка контрола;
- Ревизија информационог система, начин праћења и отклањања уочених слабости;
- Безбедност информационог система, класификација информација, контрола приступа, корисничка права, аутентификација корисника, систем надгледања информационог система, системи за спречавање, откривање и сигнализирање упада у информационе системе, чување логова и начин њиховог праћења и др.;
- Развој и одржавање информационог система са организованим развојним тестним и продукционим окружењем, и
- Обезбеђење и управљање континуитетом пословања и опоравак активности у случају непредвиђених догађаја (*Bussines Continuity* и *Disaster Recovery Plan*).

У сектору информационог технологија обављају се следеће групе послова:

- I Систем и комуникациона подршка;
- II Развој, софтверска подршка и базе података и
- III Електронско пословање и картичарство.

I У области система и комуникационе подршке, у 2014. години је, пројектом унапређења серверске и мрежне инфраструктуре на примарној *disaster recovery* локацији Банке, обезбеђена висока доступност информационог система и на виши ниво подигнут степен безбедности мрежне и серверске инфраструктуре.

Завршен је пројекат реконструкције систем сале опремљене најсавременијом опремом, уграђен је професионални систем клима уређаја, обезбеђено независно напајање електричном енергијом (посебан агрегат), уведен видео надзор и унапређена противпровална заштита, уведен независан систем противпожарне заштите и мониторинг параметара средине.

Обезбеђена је висока расположивост критичних сервиса информационих система за 99.99% времена.

Редовне активности које се континуирано извршавају су: мониторинг система, редовно и ванредно одржавање серверских / клијентских и мрежних платформи и подршка корисницима информационог система Банке.

II Развој, софтверска подршка и базе података чине велики сегмент пословања који обавља организациони део у коме се израђују нова апликативна решења и одржавају постојећи апликативни софтвери. Истовремено се води рачуна о ажурирању базе података, *backup*-у података, њиховој заштити и чувању у складу са стандардом *ISO 27001:2013* и усвојеним процедурама.

III Електронско пословање се односи на континуирану подршку клијентима Банке који користе услуге *e-banking*-а за правна лица, *HomeBankng*-а и *mBanking*-а за физичка лица и администрацију послова картичарства. Администрација платних картица и послови у вези са одржавањем банкомата и *POS*-терминала се обављају континуирано.

ИНТЕГРИСАНИ СИСТЕМ МЕНАЏМЕНТА - ISO СТАНДАРДИ

Банка примењује Интегрисани систем менаџмента квалитетом за стандарде *ISO 9001:2008*, *ISO 14001:2004* и *ISO 27001:2005*. У фебруару 2014. године је завршен други надзор за сва три стандарда. Сертификационо тело *DAS* је констатовало да Банка испуњава постављене циљеве и да се редовно преиспитује и унапређује свој интегрисани систем менаџмента квалитетом за сва три стандарда.

Континуирано се прати извршавање захтева сва три *ISO* стандарда тако што се спроводе следеће активности:

- Сва нова документација и ажурирање постојеће се усклађује са захтевима стандарда, у складу са одговарајућим процедурама;
- Запослени су упућују на обуке, стручна усавршавања, семинаре и омогућено им је праћење стручне литературе у складу са одговарајућом интерном регулативом;
- Контролише се неусаглашеност и пријављују инциденти у складу са одговарајућим процедурама;
- Спроводе се захтеви *EMS* стандарда у вези одлагања отпада, штедне енергетских ресурса и осталих аспеката и утицаја на животну средину, у складу са одговарајућим процедурама.

У складу са Пословником интегрисаног менаџмента и својим одговорностима и овлашћењима, Представник руководства за квалитет редовно надзире и даје инструкције у вези спровођења захтева сва три стандарда и обезбеђује поштовање усвојених политика: Политике квалитета, Политике сигурности информација и Политике заштите животне средине.

Слева надесно: *ISO 9001:2008* Систем менаџмента квалитетом, *ISO 27001:2005* Стандард безбедности информација, *ISO 14001:2004* Стандард за заштиту животне средине

ИМПРЕСУМ

ЈУБМЕС банка а.д.

Булевар Зорана Ђинђића 121

11070 БЕОГРАД

Поштански фах 59

Телефон: (+381 11) 220 55 00

Телефакс: (+381 11) 311 02 17

SWIFT: JMBNRSBG

E-mail: jubmes@jubmes.rs

Website: www.jubmes.rs

*

* *

Београд, јул 2015.